

UCHWAŁA NR XLVI/451/2010
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO
z dnia 1 lutego 2010 roku

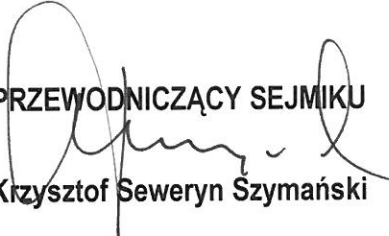
w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z realizacji rocznego programu działalności
Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Kalsku za 2009 rok

Na podstawie art. 3 ust. 3, art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. Nr 251, poz. 2507 z późn. zm.), uchwala się, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się sprawozdanie z realizacji rocznego programu działalności Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Kalsku za 2009 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Lubuskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY SEJMIKU
Krzysztof Seweryn Szymański

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI

ROCZNEGO PROGRAMU DZIAŁALNOŚCI

LUBUSKIEGO OŚRODKA
DORADZTWA ROLNICZEGO
w Kalsku

za rok 2009

SPIS TREŚCI

	Str.
I. Wstęp.	1
II. Działalność doradcza.	4
1. Pomoc rolnikom w wypełnianiu dokumentacji wymaganej przy pozyskiwaniu środków finansowych w ramach PROW 2007-2013	4
2. Demonstracje.	5
3. Porejestrowe doświadczalnictwo odmianowe.	7
4. Pokazy.	7
5. Rachunkowość rolna PL FADN.	8
6. Doradztwo indywidualne.	10
7. Informacja rynkowa.	11
8. Lokalne Grupy Dyskusyjne	11
9. Działalność laboratorium.	13
10. Pozostała działalność.	14
- <i>opracowanie planów przedsięwzięć inwestycyjnych.</i>	
- <i>szacowanie strat w rolnictwie.</i>	
III. Działalność szkoleniowa.	16
IV. Działalność Wydawnicza.	29
V. Imprezy masowe i konkursy.	35
VI. Współpraca z innymi instytucjami.	51
VII. Realizacja programów zleconych.	55

I. Wstęp.

Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku powstał 3 stycznia 2005 poprzez połączenie dwóch Ośrodków Doradztwa Rolniczego (w Kalsku i w Lubniewicach), które wcześniej realizowały samodzielnie zadania doradcze na terenie woj. lubuskiego.

Podstawą działalności LODR są następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. nr 251, poz.2507),
- Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianach niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. nr 92, poz. 753),
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie nazw i siedzib oraz ramowego statutu wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego (Dz. U. nr 285, poz.2866),
- Zarządzenie nr 1 Wojewody Lubuskiego z dnia 3 stycznia 2005 r. w sprawie nadania statutu Lubuskiemu Ośrodkowi Doradztwa Rolniczego w Kalsku.

Terenem działania Ośrodka jest województwo lubuskie.

W 2009 r., mając na uwadze sytuację rolnictwa w województwie lubuskim, pracę doradczą koncentrowano na następujących zagadnieniach mających kluczowe znaczenie dla rozwiązywania problemów rolnictwa i obszarów wiejskich:

1. Przygotowanie środowisk wiejskich do korzystania z funduszy Unii Europejskiej.
2. Pomoc rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich w opracowaniu materiałów do pozyskania środków współfinansowanych z funduszy Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
3. Wspieranie zmian i dostosowań w rolnictwie zmierzających do poprawy efektywności ekonomicznej gospodarstw, jakości produkcji oraz spełnienia wymogów wynikających z zasady wzajemnej zgodności (CROSS-COMPLIANCE).
4. Wdrażanie programów rolnośrodowiskowych, w tym pomoc rolnikom w opracowaniu planów i wniosków niezbędnych do uzyskania wsparcia finansowego.

5. Udzielanie pomocy rolnikom w rozwiązywaniu problemów technologicznych, organizacyjno-ekonomicznych oraz wynikających z zarządzania gospodarstwem rolnym.
6. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na terenach wiejskich oraz działań zmierzających do pozyskiwania dodatkowych lub alternatywnych źródeł dochodu w gospodarstwach rolnych.
7. Integracja środowiska wiejskiego i pomoc w tworzeniu grup producentów rolnych.
8. Aktywizacja środowisk lokalnych poprzez współpracę z organizacjami działającymi na wsi, inspirowanie i pomoc przy organizacji różnego rodzaju imprez środowiskowych oraz poprawę higieny i estetyki gospodarstwa rolnego.
9. Ochrona i promocja twórczości ludowej oraz folkloru, tradycji i dziedzictwa kulturowego.
10. Ochrona zdrowia mieszkańców wsi poprzez edukację zdrowotną, propagowanie odpowiedniego żywienia, ekologicznego stylu życia, poprawę stanu środowiska naturalnego i wody pitnej oraz w zakresie BHP.
11. Dostarczanie rolnikom bieżących informacji rynkowych.
12. Inspirowanie rolników i mieszkańców wsi do podnoszenia poziomu wiedzy rolniczej, zdobywania nowych umiejętności niezbędnych do podejmowania dodatkowych działań gospodarczych.
13. Prowadzenie bieżącej współpracy przy realizacji zadań doradczych z samorządem rolniczym – LIR, samorządami – gminnym, powiatowym i wojewódzkim, Oddziałem Regionalnym ARiMR, Oddziałami Terenowymi ARR, ANR, KRUS i PIP, związkami i zrzeszeniami rolniczymi, jednostkami badawczo-naukowymi, szkołami rolniczymi i wiejskimi, bankami oraz innymi instytucjami pracującymi na rzecz rolnictwa i środowiska wiejskiego.

Zadania realizowane były w ramach działalności **doradczej** (doradztwo indywidualne i grupowe, demonstracje i pokazy itd.), **szkoleniowej** (seminaria wojewódzkie, kursy, szkolenia specjalistyczne, praktyczne i wyjazdowe) oraz **wydawniczej**.

Realizowano również inne działania doradcze, w tym szczególnie udzielanie pomocy rolnikom w wypełnianiu dokumentacji wymaganej przy staraniu się o środki finansowe w ramach płatności obszarowych oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013.

49

W 2009 roku 17 specjalistów zakładowych i 73 specjalistów rejonowych uczestniczyło w 260 różnych szkoleniach doskonalących wiadomości zawodowe. Jedną z ważniejszych metod doksztalcania było ukończenie szkolenia nt. „Minimalne wymagania wzajemnej zgodności oraz Bezpieczeństwo i Higiena Pracy w gospodarstwie rolnym” organizowanego przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie.

II. Działalność doradcza.

1. Pomoc rolnikom w wypełnianiu dokumentacji wymaganej przy pozyskiwaniu środków finansowych z funduszy UE.

Usługi doradcze polegające na udzielaniu rolnikom pomocy w wypełnianiu dokumentacji wymaganej przy pozyskiwaniu środków finansowych w ramach PROW 2007-2013 oraz dopłat bezpośrednich, były świadczone przez specjalistów LODR odpłatnie zgodnie z obowiązującym w LODR Kalsk cennikiem usług.

Zestawienie ilościowe wykonanych zadań przedstawiono w tabeli poniżej.

Lp.	Nazwa działania	Ilość wniosków
PROW 2007-2013 i płatności obszarowe		
1	Płatności bezpośrednie i ONW	5624
2	Renty strukturalne	-
3	Program rolnośrodowiskowy:	
	Plany rolnośrodowiskowe	359
	Korekta planu rolnośrodowiskowego	186
	Wnioski o przyznanie płatności	1168
	Korekta wniosku o przyznanie płatności	6
	Prowadzenie rejestru działań rolnośrodowiskowych	4
4	Modernizacja gospodarstwa rolnych	
	- Wnioski o dofinansowanie + plany projektu	129
	- Wnioski o płatność	53
5	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	
	Wnioski o dofinansowanie + plany projektu	12
	Wniosek o płatność	1
6	Młody rolnik	
	Wnioski o dofinansowanie + plany projektu	3
7	Mikroprzedsiębiorstwa	
	Wniosek	2
8	Inne	27
OGÓŁEM		7574

2. Demonstracje.

W 2009 r. specjaliści Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego na planowane 113 demonstracji, zrealizowali ogółem 120 w tym:

Produkcja roślinna - 55

Dostosowanie gospodarstw do wymogów UE - 59

WGD - 6

W tabelach poniżej przedstawiono zestawienie ilościowe oraz tematykę realizowanych demonstracji.

Zestawienie ilościowe prowadzonych demonstracji.

Lp	PZDR	Prod. roślinna		Dostosowanie gosp. do wymogów UE		WGD	
		Plan	Wyk.	Plan	Wyk.	Plan	Wyk.
1	Gorzów Wlkp.			6	6	2	2
2	Międzyrzecz			5	5		
3	Słubice			5	5		
4	Strzelce Krajeńskie			4	4		
5	Sulęcín			3	3		
6	Krosno Odrzańskie	8	10	5	5		
7	Żary z/s w Lubsku	8	9	5	5	1	1
8	Nowa Sól	8	8	8	7	1	1
9	Świebodzin	8	10	4	5		
10	Zielona Góra z/s w Kalsku	8	10	7	7		
11	Żagań	8	8	7	7	2	2
Razem		48	55	59	59	6	6

42

Tematyka zrealizowanych demonstracji.

Lp.	Temat demonstracji	Ilość	
		Plan ilość/ha	Wykonanie ilość/ha
Produkcja roślinna			
Demonstracje – siew jesień 2008 i wiosna 2009; zbiór 2009			
1	Technologia produkcji ziarna pszenżyta ozimego MADILO	24/24	24/24
2	Technologia produkcji ziarna jęczmienia jarego RUBINEK		7/7
3	Technologia produkcji ziarna jęczmienia jarego EUNOWA		6/6
Demonstracje – siew jesień 2009			
4	Technologia produkcji ziarna pszenżyta ozimego LENTINO	12/12	12/12
5	Technologia produkcji ziarna pszenicy ozimej MUSZELKA	12/12	6/5,4
Razem		48/48	55/54,4
Dostosowanie gosp. do wymogów UE			
1	Dostosowanie gospodarstw do wymogów wynikających z zasady wzajemnej zgodności (CROSS – COMPLIANCE)	59	59
Razem		59	59
Wiejskie Gospodarstwo Domowe			
1	Racjonalne gospodarowanie budżetem domowym	1	1
2	Porównanie odmian ogórków na warzywniku przydomowym	1	1
3	Kwiaty na suche bukiety	1	1
4	Uprawa ziół przyprawowych i leczniczych	1	1
5	Produkcja ziół w ogródku	2	2
Razem		6	6
Ogółem demonstracje		113	120

3. Porejestrowe doświadczalnictwo odmianowe - PDO.

Dział Doświadczalnictwa w 2009 roku, na zaplanowane 6 doświadczeń z zakresu produkcji roślinnej, założył i zakończył prowadzenie 10 doświadczeń.

W ramach prowadzonych doświadczeń założono 2 punkty doświadczalne w zakresie porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego (PDO), zgodnie z metodyką i we współpracy z COBORU. Doświadczenia dotyczyły porównania plonowania różnych gatunków zbóż ozimych i jarych w różnych warunkach glebowych.

Zestawienie tematyczne demonstracji przedstawiono w tabeli poniżej

Lp.	Temat doświadczeń ścisłych	Liczba doświadczeń	Pow. w ha	Lata prowadzenia
1.	Porównanie plonowania nowych odmian pszenicy ozimej (PDO)	1	0,40	temat ciągły
2.	Porównanie plonowania nowych odmian pszenżyta oz. (PDO)	1	0,40	temat ciągły
3.	Porównanie plonowania nowych odmian żyta (PDO)	2	0,80	temat ciągły
4.	Porównanie plonowania nowych odmian pszenicy jarej (PDO)	2	0,80	temat ciągły
5.	Porównanie plonowania nowych odmian jęczmienia jarego (PDO)	2	0,80	temat ciągły
6.	Porównanie plonowania nowych odmian owsa (PDO)	2	0,80	temat ciągły
Razem		10	4,00	x

PDO – Porejestrowe doświadczalnictwo odmianowe (współpraca z COBORU)

4. Pokazy.

Pokazy realizowane były przez specjalistki ds. wgd. Na planowane 6 pokazów wykonano 9. Uczestniczyło w nich 96 rolniczek. Zestawienie ilościowe oraz tematykę prowadzonych pokazów przedstawiono poniżej

Zestawienie ilościowe prowadzonych pokazów.

Lp	PZDR	WGD	
		Plan	Wyk.
1	Gorzów Wlkp.	2	5
2	Międzyrzecz	-	-
3	Słubice	-	-
4	Strzelce Krajeńskie	-	-
5	Sulęcín	-	-
6	Krosno Odrzańskie	-	-
7	Żary z/s w Lubsku	1	1
8	Nowa Sól	1	1
9	Świebodzin	-	-
10	Zielona Góra z/s w Kalsku	-	-
11	Żagań	2	2
Razem		6	9

Tematyka zrealizowanych pokazów.

Lp.	Temat pokazu	Plan (Ilość pokazów)	Wykonanie	
			Ilość pokazów	Ilość uczestników
Wiejskie Gospodarstwo Domowe				
1.	Potrawy z mięsa białego	1	1	16
2.	Potrawy z owoców i warzyw	1	1	21
3.	Tradycyjne potrawy wigilijne	1	1	11
4.	Stroiki świąteczne	2	2	17
5.	Potrawy lokalne i regionalne	1	1	13
6.	Potrawy z warzywami	-	1	18
7.	Pokaz okolicznościowy „ciasta różne”	-	1	Imprezy masowe – ilość nieokreślona
8.	Wypieki ciast	-	1	Imprezy masowe – ilość nieokreślona
Razem		6	9	96

5. Rachunkowość rolna PL FADN

Prowadzenie rachunkowości rolnej PL FADN wynika z 2 umów podpisanych między Lubuskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Kalsku a Instytutem Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej Państwowym Instytutem Badawczym w Warszawie. W 2009 r. na prowadzenie rachunkowości rolniczej zawarto z IERiGŻ PIB dwie umowy. Pierwsza

dotyczyła dostarczenia danych rachunkowych za rok 2008 (umowa BR 422/D z dnia 2 kwietnia 2009 r). Dotyczyła 249 gospodarstw (ilość gospodarstw w 2008 roku) kwota umowy wyniosła 199 200,00 zł. Druga umowa dotyczyła zbierania danych w 2009 r. (umowa BR nr 422/Z z dnia 2 kwietnia 2009) i dotyczyła 260 gospodarstw. Kwota umowy 332 800,00 zł, w tym 52 000,00 zł na wypłaty dla rolników.

W ramach tych umów LODR w Kalsku koordynował wdrażanie rachunkowości rolnej PL FADN w województwie lubuskim.

W 2009 r. książki rachunkowości rolnej prowadzone były przez specjalistów oraz osoby z zewnątrz w **260** gospodarstwach rolnych.

Ilość książek prowadzonych przez doradców rolniczych w 2009 roku - BR nr 422 w Kalsku

Lp.	Nazwa PZDR	Ilość doradców PL FADN	Ilość książek
1.	Krosno Odrzańskie	5	25
2.	Żary z/s. w Lubsku	6	26
3.	Świebodzin	5	19
4.	Nowa Sól	4	9
5.	Zielona Góra z/s. w Kalsku	6	29
6.	Żagań	6	22
7.	Gorzów Wlkp.	5	32
8.	Międzyrzecz	4	18
9.	Słubice	1	8
10.	Strzelce Krajeńskie	4	8
11.	Sulęcín	3	33
12.	Pracownicy zakładowi	3	13
Razem		52	242

Ilość książek prowadzona przez osoby spoza LODR w Kalsku

Lp.	Nazwa PZDR	Osoby spoza LODR	Liczba książek
1.	Żary z/s. w Lubsku	1	6
2.	Nowa Sól	1	9
3.	Świebodzin	1	3
Razem		3	18

6. Doradztwo indywidualne.

Specjaliści terenowi i zakładowi w 2009 r. udzielili rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich **31242 porad** (średnio **na 1 specjalistę rejonowego 405 porad, specjalistę zakładowego 110 porad**).

Dotyczyły one różnorodnych zagadnień począwszy od porad technologicznych, poprzez porady w sprawie możliwości pozyskania środków finansowych na rozwój gospodarstwa i dostosowanie gospodarstw rolnych do obowiązujących standardów i wymagań, kończąc na poradach dotyczących możliwości pozyskania dodatkowych lub alternatywnych źródeł dochodów.

Rolnicy i mieszkańcy obszarów wiejskich najczęściej interesowali się możliwościami pozyskania środków finansowych w ramach poszczególnych działań PROW 2007-2013. Doradcy udzielali pomocy w wypełnianiu wniosków i planów przedsięwzięć, wypełnieniu wniosków o płatności obszarowe oraz warunkami, jakie należy spełnić, aby dostosować własne gospodarstwa do obowiązujących standardów i wymagań.

Zestawienie udzielonych porad w ramach doradztwa indywidualnego.

Lp	PZDR	Ilość porad	Ilość specjalistów	Średnio na 1 specjalistę
1	Gorzów Wlkp.	3441	8	430
2	Międzyrzecz	2540	6	423
3	Słubice	2421	6	404
4	Strzelce Krajeńskie	2448	5	490
5	Sulęcín	2276	4	569
6	Krosno Odrzańskie	2890	7	413
7	Żary z/s w Lubsku	2427	7	347
8	Nowa Sól	3733	9	415
9	Świebodzin	2186	6	364
10	Zielona Góra z/s w Kalsku	2481	7	354
11	Żagań	2748	8	344
12	Specjaliści zakładowi	1651	15	110
Ogółem		31242	88	rej: 405 zakł: 110

7. Informacja rynkowa.

Zadanie to realizowane było w ramach doradztwa indywidualnego świadczonego wszystkim potrzebującym rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich oraz przez realizację następujących działań:

- publikowanie we wkładce „Ekonomika dla rolnika” biuletynu „Lubuskie Aktualności Rolnicze” informacji rynkowych zebranych przez specjalistów w punktach skupu, sprzedaży i na targowiskach,
- przekazywanie w każdy piątek informacji dotyczących cen targowiskowych wybranych produktów rolnych (targowisko w Żarach), do Departamentu Przetwórstwa i Rynków Rolnych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (internetem),
- przesyłanie 1 raz w tygodniu cen targowiskowych (z targowisk w Międzyrzeczu i Gorzowie Wlkp.) do I Programu TVP – program Notowania.

8. Lokalne Grupy Dyskusyjne

Jest to forma działalności doradczej, która była wdrażana od 2006 r. Zyskała ona uznanie środowiska rolniczego oraz okazała się efektywną w kontaktach z rolnikami, dlatego była kontynuowana w 2009 r.

Istotą funkcjonowania LGD, jest skuteczna edukacja rolników tworzących grupę, poprzez dyskusję i wzajemną wymianę doświadczeń w trakcie organizowanych spotkań.

Członkami lokalnych grup dyskusyjnych, byli rolnicy prowadzący gospodarstwa o podobnym profilu produkcji (trzoda chlewna, bydło mleczne, mięsne, ogrodnictwo lub ekologia itd.).

W 2009 r. na planowane 65, funkcjonowały **63** lokalne grupy dyskusyjne obejmujące grupę **421** rolników (średnio 6,7 członków w każdej LGD).

Ogółem Lokalne Grupy Dyskusyjne funkcjonowały w ramach 13 obszarów tematycznych. Członkowie LGD odbyli 243 spotkania, w których uczestniczyło 1474 osób. Średnia frekwencja na spotkaniach 6,1 osoby.

Zestawienie ilościowe z podziałem na PZDR-y, specjalizację LGD, oraz wskaźniki charakteryzujące funkcjonowanie LGD przedstawiono w tabelach poniżej.

Zestawienie ilościowe Lokalnych Grup Dyskusyjnych z podziałem na specjalizację LGD oraz na PZDR - y

Specjalizacja LGD.	Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego											Ogółem
	Gorzów	Między -rzecz	Słubice	Strzelce Kraj	Sulecin	Krosno Odrz.	Nowa Sól	Świebodzin	Zielona Góra	Żagań	Żary	
Produkcja roślinna			2/16						2/10			4/26
Ziemniaki		1/5		1/6								2/11
Zboża	2/12		1/6		1/5	1/10	4/32		1/5	6/40	1/7	17/117
Rzepak								2/13				2/13
Trzoda chlewna		1/5		1/5		1/10	3/24	3/19	3/17	1/7		13/87
Bydło mleczno -mięsne	1/5		1/6		2/13							4/24
Bydło mleczne	1/9	1/6		2/10		1/7			1/5			6/37
Bydło mięsne	2/12						1/8				1/6	4/26
Ekologia		1/5				1/7				1/11		3/23
Programy rolnośrodowiskowe						1/7					2/12	3/19
Rozwój małych gospodarstw rolnych			1/7									1/7
Kobiety na obszarach wiejskich	1/7										1/6	3/21
Produkcja borówki am.						1/10						1/10
Razem	7/45	4/21	5/35	4/21	3/18	6/51	9/72	5/32	7/37	8/58	5/31	63/421

2/16 – ilość LGD/ilość członków tych LGD

Charakterystyka działalności LGD

Ilość spotkań	27	16	19	16	12	21	31	20	28	33	20	243
Ilość uczestników	149	76	106	84	63	167	230	128	144	211	116	1474
Średnia frekwencja	5,5	4,8	5,8	5,3	5,3	8,0	7,4	6,4	5,1	6,4	5,8	6,1
Ilość badań laboratoryjnych paszy i gleby u członków LGD	8	0	0	10	22	18	3	16	11	27	0	115

9. Działalność laboratorium.

Laboratorium zlokalizowane jest w Kalsku. Zajmuje się głównie wykonywaniem analiz pod potrzeby prowadzonej przez specjalistów LODR działalności doradczej, jak również świadczy odpłatne usługi dla pozostałych rolników (wg potrzeb). W ramach laboratorium prowadzona jest również stacja meteorologiczna.

W 2009 roku do laboratorium przyjęto ogółem 1276 prób, w tym 946 prób glebowych i 330 prób roślinnych. 41 prób glebowych i 77 prób roślinnych zostało zbadanych bezpłatnie, w gospodarstwach w których prowadzone były demonstracje lub w gospodarstwach członków Lokalnych Grup Dyskusyjnych. Reszta to analizy odpłatne wykonywane głównie na zlecenia rolników i firm paszowych.

Zakres wykonywanych analiz był następujący:

- W próbach glebowych oznaczano pH w KCl, magnez metodą Schachtschabela oraz fosfor i potas metodą Egnera Riehma. W kilku wypadkach po raz pierwszy wykonano analizę gleby ogrodniczej wg metody uniwersalnej w 0,03% kwasie octowym. W miarę potrzeb udzielano zalecenia nawozowe.
- Na próby roślinne składały się: pasze objętościowe (siana i kiszonki) 114 prób, reszta to były pasze pełnoporcjowe, zboża, wywary, zielonki i próby obornika. W próbach tych wykonywano analizy zgodnie z potrzebami zleceniodawców. W kiszonkach oznaczano najczęściej pH, lotne kwasy tłuszczowe, suchą masę, białko, tłuszcz, włókno, popiół, wapń i fosfor. W sianach i paszach pełnoporcjowych oznaczano suchą masę, białko, włókno, tłuszcz, popiół, wapń, fosfor i jeżeli była potrzeba to sód i potas.
- Dla wszystkich badanych zbóż, siana, kiszonek i pasz pełnoporcjowych o znanym składzie, wyliczano ilość strawnych składników pokarmowych i wartość energetyczną dla trzody, bydła i owiec.

W stacji meteorologicznej codziennie dokonywane były odczyty temperatury powietrza (minimalnej i maksymalnej na wysokości 2 m oraz w okresach przygruntowych przymrozków na wysokości 5 cm), temperatury gleby na głębokości 5 i 10 cm oraz ilości opadów atmosferycznych.

Na podstawie tych pomiarów sporządzano średnie dobowe i średnie miesięczne temperatury oraz sumy opadów. Wyniki upowszechniano w Lubuskich Aktualnościach Rolniczych i na tablicy Meteo. Dodatkowo przekazywano informacje do Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze, Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie, gmin,

dla rolników występujących o odszkodowania, sadowników, plantatorów winogron i dla studentów piszących prace dyplomowe.

W Lubuskich Aktualnościach Rolniczych prowadzono stałą rubrykę meteorologiczną.

10. Pozostała działalność.

A. Opracowanie planów przedsięwzięć inwestycyjnych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego nie opiniował planów przedsięwzięć inwestycyjnych.

Doradcy zakładowi i terenowi na zlecenie inwestorów opracowali 84 plany przedsięwzięć na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych, działach specjalnych produkcji rolnej i przetwórstwie produktów rolnych,

B. Szacowanie strat w rolnictwie.

W okresie 15.06.2009 r. – 26.07.2009 r. specjaliści LODR w Kalsku uczestniczyli jako przewodniczący, w pracach komisji powołanych przez Wojewodę Lubuskiego do szacowania strat spowodowanych zalaniem upraw, wymoknięciem upraw, deszczem nawalnym, gradobiciem. W gminie Brzeźnica w okresie wiosennym szacowano również straty na użytkach rolnych spowodowane przez zwierzynę leśną.

Szacowaniem strat objętych były w 9 gmin województwa lubuskiego, na powierzchni – **4450,07 ha**, w **188** gospodarstwach rolnych.

Suma strat w województwie zamknęła się kwotą **3.498.088,02 zł**.

Zestawienie ilościowe wyników szacowania strat przedstawiono poniżej w tabeli:

Lp.	PZDR	Gmina	Ilość gosp.	Ilość ha.	Straty w zł.
1	Nowa Sól	Bytom Odrzański	4	232,00	369000,00
		Nowa Sól	19	415,00	159113,00
Razem			23	647,00	528113,00
2	Słubice	Słubice	24	858,22	633094,82
		Cybinka	7	122,07	177592,59
		Górzycza	8	208,81	227726,44
Razem			39	1189,10	1038413,85
3	Zielona Góra z/s w Kalsku	Zabór	1	5,00	5000,00
Razem			1	5,00	5000,00

4	Żagań	Brzeźnica	2	10,00	5000,00
		Niegostawice	122	2559,64	1879773,05
Razem			124	2569,64	1884773,05
5	Żary zs. w Lubsku	Żary	1	39,33	41788,12
		Razem	1	39,33	41788,12
Ogółem województwo			188	4450,07	3498088,02

Średnio na 1 ha – 786,07 zł.

Średnio na 1 gospodarstwo – 18.606,85 zł

III. Działalność szkoleniowa.

W 2009 roku znaczny wysiłek doradców skierowany był na organizację i prowadzenie szkoleń adresowanych do rolników i mieszkańców wsi. Stanowiły one podstawowy i najbardziej efektywny instrument pracy doradczej specjalistów.

Szkolenia obejmowały różnorodne zagadnienia, istotne dla rozwoju i modernizacji gospodarstw rolnych oraz podniesienia poziomu życia mieszkańców wsi, a mianowicie:

- możliwości pozyskiwania środków finansowych z UE w ramach programów PROW 2007-2013,
- dostosowanie gospodarstw rolnych do minimalnych wymogów wzajemnej zgodności,
- stosowanie nowoczesnych technologii i technik w produkcji roślinnej, zwierzęcej, ogrodniczej,
- dostosowanie gospodarstw do standardów unijnych,
- prowadzenie działalności pozarolniczej,
- przestrzeganie zasad ochrony środowiska w oparciu o Dobrą Kulturę Rolną,
- zarządzanie finansami gospodarstwa rolnego,
- pozyskiwanie dodatkowych źródeł dochodu w gospodarstwie m.in. z agroturystyki,
- funkcjonalne i estetyczne urządzenie gospodarstw rolnych i wsi,
- zasady integrowanej produkcji warzyw i owoców,
- rolnictwo ekologiczne itd.

W 2009 r., w Lubuskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego na planowane 685 szkoleń i kursów zostało przeprowadzonych 716 szkoleń i kursów, w tym:

- a) *na poziomie województwa – 12 seminariów i szkoleń, 41 kursów i 2 szkolenia wyjazdowe*
- b) *na poziomie powiatów – 55 szkoleń powiatowych*
- c) *na poziomie gmin i sołectw – 395 specjalistycznych*
– 143 praktycznych
- 68 wyjazdowych

Ogółem w szkoleniach uczestniczyło 10751 osób.

Szczegółowy wykaz wszystkich szkoleń zawierają załączone tabele.

Realizacja szkoleń rolniczych w PZDR w 2009 r.

PZDR	Plan szkoleń spec + prakt. szt.	Wykonanie		Plan szkoleń wyjazdowych szt.	Wykonanie szkol. wyjazdowych szt./osoby	Dodatkowe szkol. i kursy wykonane poza planem szt./osoby
		Szkolenia specjalistyczne szt./osoby	Szkolenia praktyczne szt./osoby			
Gorzów Wlkp.	33+19=52	33/436*	21/182*	7	7/98*	-
Krosno Odrzańskie	24+21=45	24/247	22/196	5	5/139	-
Żary z s. w Lubsku	43+6=49	40/433	5/36	6	6/269	-
Międzyrzecz	17+23=40	30/291	19/114	6	5/68	-
Nowa Sól	68+8=76	57/621	6/57	9	9/143	-
Słubice	29+14=43	29/386	15/127	7	7/114	-
Strzelce Kraj.	28+8=36	28/257	8/74	4	4/54	-
Sulęcín	14+13=27	14/204	13/124	3	6/65	-
Świebodzin	45+0=45	46/541	-	5	5/25	-
Zielona Góra z s. w Kalsku	29+29=58	29/334	29/288	7	7/53	-
Żagań	75+5=80	65/610	5/38	7	7/94	-
Razem	405+146=551	395/4360	143/1236	66	68/1122	-

* 31/275 – ilość szkoleń/ilość osób uczestniczących w szkoleniu

**Zestawienie szkoleń dla rolników i mieszkańców wsi zrealizowanych w PZDR
na poziomie gmin i sołectw w 2009 roku
LODR Kalsk**

Zagadnienia objęte szkoleniami	Krosno Odrz.		Żary z s. w Lubsku		Nowa Sól		Świebodzin		Zielona Góra z s. w Kalsku		Żagań		Razem			Ogółem LODR Kalsk
	Ilość szkol.		Ilość szkol.		Ilość szkol.		Ilość szkol.		Ilość szkol.		Ilość szkol.		S	P	W	
	S	W	S	W	S	W	S	W	S	P	W	S	P	W		
Ważności możliwości pozyskiwania środków finansowych z PROW na lata 2007-2013, i wymogi dla gospodarstw rolnych korzystających z dopłat bezpośrednich w ramach zasady wzajemnej zgodności (CROSS-COMPLIANCE)	20/20		13/14		8/7		10/10		12/11		30/25		93/ 87			93/87
Zasady wypełniania wniosków oraz innych dokumentów niezbędnych do ubiegania się o przyznanie pomocy finansowej ze środków krajowych i europejskich	15/16		11/8		8/6				-/1	29/29	29/26		48/ 41	44/ 45		92/86
Szkolenia z produkcji zwierzęcej obejmujące zagadnienia dotyczące dostosowania gospodarstw rolnych do wymogów UE, doboru stanu zwierząt odnornyśrodkowiska w produkcji zwierzęcej, wprowadzania nowych technologii i poprawy efektywności ekonomicznej produkcji oraz racjonalnej gospodarki naturalnych użytkach zielonych	2/2		1/1		8/7		8/8		4/3		4/3		27/ 24			27/24
Szkolenia z produkcji roślinnej obejmujące zagadnienia stosowania nowoczesnych technologii uprawy nawozania i ochrony roślin, oraz pozyskiwania produktów wysokiej jakości, z uwzględnieniem rachunku ekonomicznego	6/6		5/4		24/20	8/6	12/13	1/0	3/4		0/1	5/5	39/ 38	24/ 21	1/0	64/59
Szkolenia z produkcji ogrodniczej i sadowniczej obejmujące zagadnienia stosowania nowoczesnych technologii uprawy nawozania i ochrony roślin, oraz pozyskiwania produktów wysokiej jakości, z uwzględnieniem rachunku ekonomicznego	2/2		9/8		8/7		9/9		8/9		9/8		45/ 43			45/43
Ekologia i ochrona środowiska w tym Dobra Kultura Rolna i programy rolnośrodowiskowe oraz zasady prowadzenia gospodarstw ekologicznych zgodnie z przepisami prawa UE			1/1		2/2				1/0		1/0		5/3			5/3
Przebieg chorób na obszarach wiejskich oraz dodatkowe i alternatywne źródła dochodów na wsi w tym agroturystyka			3/2		1/2						2/2		6/6			6/6
Szkolenia z zakresu wgd, obejmujące zagadnienia dotyczące higieny i estetyki, odnornyśrodkowiska i profilaktyki zdrowotnej oraz gospodarowania budżetem domowym		5/5	5/6	1/1	6/6	9/9	4/4	4/5	7/7				17/ 16	1/1	38/ 39	56/56
Pozostałe	24/24	21/22	5/5	43/40	6/5	6/6	45/46	-/-	29/29	7/7	75/65	5/5	284 /	69/ 67	39/ 39	392/367
Razem																
Ogółem w PZDR	50/51	55/51	85/72	50/51	65/65	87/77	392/367									

Oznaczenie: S – Szkolenie specjalistyczne P – szkolenie praktyczne W- Szkolenie wyjazdowe

Zestawienie szkoleń dla rolników i mieszkańców wsi zrealizowanych w PZDR

na poziomie gmin i sołectw w 2009 r. - Oddział Lubniewice

Zagadnienia objęte szkoleniami	Gorzów Wlkp.			Międzyrzecz			Słubice			Strzelce Kraj.			Sulęcim			Razem			Ogółem Od- dział Lub- niewi- ce	Ogółem cały LODR
	Ilość szkol.			Ilość szkol.			Ilość szkol.			Ilość szkol.			Ilość szkol.			S	P	W		
	S	P	W	S	P	W	S	P	W	S	P	W	S	P	W					
Warunki i możliwości pozyskiwania środków finansowych z PROW na lata 2007-2013. i wyznaczenie dla gospodarstw rolnych korzystających z dopłat bezpośrednich w ramach zasady wzajemnej zgodności (CROSS-COMPLIANCE)	8/9			10/15			13/13			8/8			5/5			44/50			44/50	137/137
Zasady wypełniania wniosków oraz innych dokumentów niezbędnych do ubiegania się o przyznanie pomocy finansowej ze środków krajowych i europejskich	1/0	12/13		0/5	19/16			13/14		8/8				12/13		1/5	64/64		65/69	157/155
Szkolenia z produkcji zwierzęcej obejmujące zagadnienia dotyczące dostosowania gospodarstw rolnych do wymogów UE, dostrzeganie zwierząt, odnury środowiska w produkcji zwierzęcej, wprowadzanie nowych technologii i poprawy efektywności ekonomicznej produkcji oraz racjonalnej gospodarki natrywkami i użytkach zielonych	7/4	1/1		3/2	2/1	4/4	2/1	4/4	2/2	5/5	2/2	3/2	1/0		20/14	4/2	6/6	30/22	57/46	
Szkolenia z produkcji roślinnej obejmujące zagadnienia stosowania nowoczesnych technologii uprawy nawozów i odnury roślin, oraz pozyskiwania produktów wysokiej jakości, z uwzględnieniem rachunku ekonomicznego	5/6	4/5		0/2	6/0	1/0	4/5	1/0	2/2	8/8	1/1	2/3	0/1		19/24	5/5	9/4	33/33	97/92	
Szkolenia z produkcji ogrodniczej i sadowniczej obejmujące zagadnienia stosowania nowoczesnych technologii uprawy nawozów i odnury roślin, oraz pozyskiwania produktów wysokiej jakości, z uwzględnieniem rachunku ekonomicznego	4/3	1/1								1/1					5/4	1/1		6/5	10/8	
Ekologia i odnury środowiska w tym Dobra Kultura Rolna i programy rolnośrodowiskowe oraz zasady prowadzenia gospodarstw ekologicznych, zgodnie przepisami prawa UE	1/3			4/4			6/6			6/6		4/4			21/23	2/2		21/23	66/66	
Przebieg choroby na obszarach wiejskiej i oraz doświadczenia i alternatywne źródła dochodów na wsi w tym agroturystyka	1/1			0/1	2/2	0/1	3/3		2/1						4/5	2/2	2/2	8/9	13/12	
Integracja środowiska wiejskiego w ramach działań „Leader” i „Odnawia wsie...”	2/2														2/2			2/2	2/2	
Szkolenia z zakresu węgł, obejmujące zagadnienia dotyczące higieny i estetyki, odnury zdrowotnej i profilaktyki zdrowotnej oraz gospodarowania budżetem domowym	3/4					1/1									4/5			4/5	10/11	
Pozostałe	1/1	1/1	7/7	0/1	0/4	0/1	0/1	0/1	0/1				3/5		1/2	1/2	10/17	12/21	68/77	
Razem	33/33	19/21	7/7	17/50	23/19	6/5	29/29	14/15	7/7	28/28	8/8	14/14	13/13	3/6	121/134	77/76	27/29	225/239	617/606	
Ogółem w PZDR	59/61			46/54			50/51			40/40			30/33			225/239				

Oznaczenia: 31/31 – ilość szkoleń planowanych/ilość szkoleń zrealizowanych

REALIZACJA SZKOLEŃ POWIATOWYCH w LODR Kalsk w 2009 r.

PZDR	Temat szkolenia	Plan		Wykonanie		
		szt.	szt.	Ilość osób	Termin (pełna data)	Miejsce szkolenia
Gorzów Wlkp.	Zasady prowadzenia gospodarstw ekologicznych oraz Kodeks Dobrej Praktyki Rolniczej	1	-	-	-	zapotrzebowanie ze strony rolników na inne szkolenie z PROW 2007-2013
	Ochrona zbóż i rzepaku oraz bezpieczeństwo przy stosowaniu środków ochrony roślin	1	1	18	04.03.2009	GOK Santok
	Profilaktyka w chorobach nowotworowych	1	1	17	04.11.2009	Sala wiejska Kamień Mały
	Nowe technologie upraw warzyw gruntowych	1	-	-	-	firma ogrodnicza wycofała się z rynku
	„PROW 2007-2013”	-	1	100	25.02.2009	UW Gorzów Wlkp.
	Razem	4	3	135	-	-
	Program rolnośrodowiskowy PROW 2007-2013	1	1	18	06.11.2009	Krosno Odrz.
	Program rolnośrodowiskowy PROW 2007-2013	1	1	32	20.11.2009	Gubin
	Nowe kierunki w produkcji roślinnej	1	1	19	08.12.2009	Gubin
	Nowe kierunki w produkcji roślinnej PROW 2007 – 2013	1	1	19	10.12.2009	Bobrowice
Krosno Odrzańskie	Razem	-	1	103	06.02.2009	Gubinek
	Razem	4	5	191	-	-
	Agroturystyka jako dodatkowe źródło dochodu	1	1	20	18.11.2009	Mirostowice Dolne
	Zasady wypełniania wniosków oraz innych dokumentów niezbędnych do ubiegania się o przyznanie pomocy finansowej ze środków krajowych i europejskich	1	1	25	25.03.2009	Lubsko
	Stosowanie środków ochrony roślin, a ochrona środowiska	1	1	23	11.03.2009	Lubsko
	Warunki i możliwości pozyskiwania środków finansowych z PROW na lata 2007-2013 i wymogi dla gospodarstw rolnych korzystających z dopłat bezpośrednich w ramach zasady wzajemnej zgodności (cross compliance)	1	1	107	15.01.2009	Żary
	Razem	4	4	175	-	-
	Ochrona zdrowia na wsi. Zapobieganie chorobom nowotworowym.	1	1	12	28.11.2009	Sala wiejska w Bledzewie
	ABC Konsumenta.	2	-	-	-	inne zapotrzebowanie rolników
	Żary z s. w Lubsku					
Międzyrzecz						

	Ochrona zdrowia na wsi. Profilaktyka w chorobach nowotworowych.	1	1	26	25.11.2009	Sala Starostwa w Międzyrzeczu
	Podatek VAT w rolnictwie.	-	1	39	10.02.2009	UG Międzyrzecz
	Lokalne Grupy Działania. PROW 2007-2013	-	1	11	05.03.2009	UG Międzyrzecz
	Budowa Międzyrzeczkiej i Lubuskiej Marki w oparciu o Lokalne Tradycyjne Produkty.	-	1	17	01.06.2009	Sala w Starostwie Międzyrzecz
	BHP w Gospodarstwie rolnym. Udzielanie pierwszej pomocy przy wypadkach.	-	1	9	07.12.2009	Sala wiejska Wysoka Gm. M -cz
	Wymogi wzajemnej zgodności Cross Compliance. Wymogi wet. dla gospodarstw utrzymujących zwierzęta.	-	1	17	09.12.2009	Sala UG Skwierzyna
	Wymogi wzajemnej zgodności Cross Compliance. Wymogi wet. dla gospodarstw utrzymujących zwierzęta.	-	1	18	10.12.2009	Sala UG Bledzew
	Wymogi wzajemnej zgodności Cross Compliance. Wymogi wet. dla gospodarstw utrzymujących zwierzęta.	-	1	10	14.12.2009	Sala UG Pszczew
	Wymogi wzajemnej zgodności Cross Compliance. Wymogi wet. dla gospodarstw utrzymujących zwierzęta.	-	1	16	15.12.2009	Sala UG Trzciel
	Razem	4	10	175	-	-
	Dostosowanie gospodarstw rolnych do wymogów UE, ochrona środowiska w produkcji zwierzęcej, wprowadzenie nowoczesnych technologii.	1	1	36	12.02.2009	Urząd gminy Stawa
	Warunki otrzymania płatności w programach rolnośrodowiskowych.	1	1	28	12.03.2009	PIW Nowa Sól
	BHP w rolnictwie.	1	1	18	20.11.2009	PIW Nowa Sól
	Nowoczesna technologia uprawy, nawożenia i ochrony roślin, oraz pozyskiwanie produktów wysokiej jakości.	1	1	18	26.11.2009	PIW Nowa Sól
	PROW 2007-2013	-	1	100	26-29-27.01.2009	Bar u Dudka Stawa
	PROW 2007-2013	-	1	100	29-30.01.2009	Plac Floriana Nowa Sól
	Razem	4	6	300	-	-
	Warunki i możliwości pozyskiwania środków finansowych z PROW na lata 2007-2013 i wymogi dla gospodarstw rolnych korzystających z pomocy finansowej w ramach zasady Cross-Compliance	1	1	102	22.01.2009	Restauracja Cargo Słubice
	Stosowanie nowoczesnych technologii z uwzględnieniem rachunku ekonomicznego. Wiosenne nawożenie i ochrona roślin.	1	1	31	03.03.2009	Bar RSP Golice
	Programy rolnośrodowiskowe w warunkach przyrodniczych powiatu słubickiego	1	1	19	19.05.2009	Gospodarstwo agroturystyczne Janusz Dudziak Słubice

	Razem	4	4	147	-	-
	Kodeks dobrej praktyki rolniczej.	1	1	39	19.10.2009	Matomice
	Technologia uprawy, nawożenia i ochrony zbóż, roślin przemysłowych.	1	1	34	15.05.2009	Gosp. Rolne G. Świątek-Bożków
	Minimalne zasady wzajemnej zgodności Cross-Compliance- bydło mleczne	1	1	25	28.05.2009	Żagań
	Warsztaty polowe na bazie demonstracji firm: KWS, BASF, DU PONT	1	1	30	08.06.2009	Jabłonków gm. Brzeźnica
Żagań	Programy rolnośrodowiskowe	1	1	38	27.10.2009	Urząd Gminy w Matomicach
	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013	-	1	95	3-4.03.2009	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Howej
	Dostosowanie gosp. rolnego do minimalnych wymogów wzajemnej zgodności.	-	1	29	05.10.09	Sala UG Żagań
	Razem	5	7	290	-	-
	Ogółem LODR	45	55	2124	-	-

**Realizacja szkoleń i seminariów wojewódzkich organizowanych w LODR Kalsk
w 2009 r.**

Lp.	Nazwa szkolenia lub seminarium	Data realizacji	Miejsce	Ilość osób	w tym		
					Specja- liści LODR	rolnicy	inni
Kalsk							
1.	III seminarium winiarskie	23.01.2009	Kalsk	75	2	73	
2.	Wypełnianie wniosków o płatności bezpośrednie do gruntów rolnych w 2009 r.	26.02.2009	Kalsk	87	87	-	-
3.	Zmiany w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013	17.11.2009	Kalsk	100	100	-	-
4.	Zmiany w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013	18.11.2009	Kalsk	111	-	111	-
5.	Zmiany w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013	19.11.2009	Kalsk	93	3	-	90
6.	Aktualizacja działań osi 1 i 3 PROW 2007-2013 ze szczególnym uwzględnieniem działań „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” i „Tworzenie mikroprzedsiębiorstw”	27.11.2009	Kalsk	51	51	-	-
7.	Marka wiejskiego produktu turystycznego	3.12.2009	Kalsk	64	13	51	-
8.	Rolnictwo ekologiczne – teraźniejszość i perspektywy rozwoju	11.12.2009	Kalsk	100	21	79	-
Oddział Lubniewice							
9.	Działania rolnośrodowiskowe w Planie Rozwoju Obszarów Wiejskich 2004-2006 i w Programie PROW 2007-2013	19.03.2009	Glisno	22	22	-	-
10.	Profilaktyka w chorobach nowotworowych	16.10.2009	Glisno	20	6	14	-
11.	Możliwości zwiększenia produktywności loch	26.11.2009	Glisno	40	15	16	9
12.	Profilaktyka chorób bydła z uwzględnieniem wybranych chorób pasożytniczych	9.12.2009	Glisno	78	10	50	18
Razem				841	330	394	117

Realizacja kursów w LODR w Kalsku w 2009 r.

Lp.	Nazwa kursu	Data realizacji	Miejsce	Ilość osób	w tym		
					Specjaliści LODR	rolnicy	inni
Kalsk							
1.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	06-07.04.2009	Dąbie	30	-	30	-
2.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	16-17.04.2009	Gubin	27	-	27	-
3.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	24-25.09.2009	Lipinki Łużyckie	29	-	29	-
4.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	05-06.09.2009	Lubsko	30	-	30	-
5.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	18-19.02.2009	Nowa Sól	27	-	27	-
6.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	23-24.03.2009	Nowa Sól	27	-	27	-
7.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	23-24.02.2009	Stypułów	30	-	30	-
8.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	06-07.03.2009	Przyczyna Górna	27	-	27	-
9.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	13-14.03.2009	Przyczyna Górna	27	-	27	-
10.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	16-17.03.2009	Sława	28	-	28	-
11.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	30-31.03.2009	Sława	30	-	30	-
12.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	01-02.04.2009	Sława	30	-	30	-
13.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	14-15.04.2009	Sława	30	-	30	-
14.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	20-21.04.2009	Nowe Miasteczko	26	-	26	-
15.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	23-24.04.2009	Siedlisko	24	-	24	-
16.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	27-28.04.2009	Nowe Miasteczko	25	-	25	-
17.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	04-05.05.2009	Nowe Miasteczko	22	-	22	-
18.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	26-27.03.2009	Opalewo	30	-	30	-
19.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	2-3.04.2009	Opalewo	26	-	26	-
20.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	9-10.04.2009	Dąbrówka Wlkp	30	-	30	-
21.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	12-13.03.2009	UG Brzeźnica	30	-	30	-
22.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	19-20.03.2009	UG Brzeźnica	24	-	24	-
23.	Agroturystyka jako dodatkowe źródło dochodu – kurs podsta-	16-17.04.2009	Iłowa	12	-	12	-

	wowy						
24.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	09-10.03.2009	Kalsk	30	-	30	-
25.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	07-08.05.2009	Kalsk	24	-	24	-
26.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	18-19.06.2009	Kalsk	26	-	26	-
27.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	08-09.10.2009	Kalsk	22	-	22	-
28.	Obrót i konfekcjonowanie środków ochrony roślin	06-08.04.2009	Kalsk	13	-	-	13
29.	Obrót i konfekcjonowanie środków ochrony roślin	21-23.10.2009	Kalsk	13	-	-	13
30.	Agroturystyka jako dodatkowe źródło dochodu – kurs podstawowy	26-27.03.2009	Kalsk	18	-	18	-
Oddział Lubniewice							
31.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	09-10.02.2009	Deszczno	30	-	30	-
32.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	17-18.02.2009	Deszczno	29	-	29	-
33.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	11-12.02.2009	Różanki	28	-	28	-
34.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	24-25.02.2009	Różanki	25	-	25	-
35.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	3-4.03.2009	Santok	25	-	25	-
36.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	25-26.05.2009	Santok	16	-	16	-
37.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	23-24.03.2009	Bobowicko	25	-	25	-
38.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	24-25.03.2009	Bobowicko	25	-	25	-
39.	Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym	02-03.2009	RSP Golice	24	-	24	-
40.	Operator kombajnu zbożowego	29.06-17.07.2009	Glisno	42	-	42	-
41.	Operator kombajnu zbożowego	12.11-14.12.2009	Glisno	24	-	24	-
Razem				1060	-	1034	26

Realizacja wojewódzkich szkoleń wyjazdowych w LODR w Kalsku w 2009 r.

Lp.	Nazwa szkolenia	Data realizacji	Miejsce	Ilość osób	w tym		
					Specjaliści LODR	rolnicy	inni
Oddział Lubniewice							
1.	Międzynarodowe Targi Polagra Food- Smaki Regionów w Poznaniu	15.09.2009	Poznań	4	4	-	-
2.	FARMA 2009 – Międzynarodowe targi hodowli zwierząt i rozwoju obszarów wiejskich	09.10.2009	Poznań	4	3	1	-
Razem				8	7	1	-

44

**Zbiornicze zestawienie szkoleń rolniczych
zrealizowanych przez LODR w 2009 r.**

Powiatowy Zespól Doradztwa Rolniczego	Szkolenia powiatowe	Szkolenia specjalistyczne	Szkolenia praktyczne	Szkolenia wyjazdowe	Inne szkolenia (kursy)	Szkolenia wojewódzkie	Ogółem
Gorzów Wlkp.	3	33	21	7	6	-	70
Krosno Odrzańskie	5	24	22	5	2	-	58
Żary z siedzibą w Lubsku	4	40	5	6	2	-	57
Międzyrzecz	10	30	19	5	2	-	66
Nowa Sól	6	57	6	9	13	-	91
Słubice	5	29	15	7	1	-	57
Strzelce Krajeńskie	2	28	8	4	-	-	42
Sulęcín	5	14	13	6	-	-	38
Świebódzin	4	46	-	5	3	-	58
Zielona Góra z siedzibą w Kalsku	4	29	29	7	-	-	69
Żagań	7	65	5	7	3	-	87
LODR Kalsk	-	-	-	-	7	8	15
Oddział Lubniewice	-	-	-	2	2	4	8
Ogółem szkoleń w województwie	55	395	143	70	41	12	716

IV. Działalność wydawnicza

Wydawnictwa stanowiły ważny instrument pracy Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, umożliwiając kontaktowanie się z dużą grupą potencjalnych beneficjentów doradztwa (rolników i mieszkańców obszarów wiejskich) i szybkie przekazywanie tą drogą najnowszej wiedzy i aktualnych informacji niezbędnych do efektywnego gospodarowania i rozwiązywania problemów w działalności rolniczej.

Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego dysponuje 2 poligrafiami zlokalizowanymi w Kalsku i w Ośrodku Szkoleniowym w Gliźnie.

W 2009 r. wydane były:

- 1) Czasopismo „Lubuskie Aktualności Rolnicze” – 11 numerów o łącznym nakładzie 39850 egz. w tym 35119 egz. płatnych,
- 2) Ulotki i broszury - na planowane 22 pozycji, wydano 17 tytułów, w tym 6 to ulotki z 2008 r. W 5 tytułach zmieniono sposób publikacji – na artykuły w Lubuskich Aktualnościach Rolniczych.
Nie zostało wydanych 5 planowanych ulotek, ponieważ autorzy nie dostarczyli tekstów lub odeszli z pracy w LODR. Przyczyny opisano w tabeli zamieszczonej dalej.
- 3) Materiały dydaktyczne, zaproszenia, plakaty, gazety targowe, itd. (wg potrzeb).
- 4) Wydawnictwa wykonywane odpłatnie dla klientów zewnętrznych.

Podstawowym wydawnictwem było czasopismo „Lubuskie Aktualności Rolnicze”. Zamieszczane w nim artykuły pisane były przez specjalistów Ośrodka, a za jakość wydawnictwa i właściwy dobór artykułów odpowiadała Rada Redakcyjna powołana przez Dyrektora LODR w Kalsku.

Skład Rady Redakcyjnej:

Elżbieta Bodnar – redaktor naczelna;

Danuta Dreczkowska – z-ca redaktora naczelnego;

Wiesława Matyka-członek,

Mieczysław Panyło-członek,

Józef Głowacki-członek,

Elżbieta Wiśniewska-członek,

Barbara Wojtkiewicz Brejwo - członek

Wykonanie planu wydawniczego w 2009 r. przedstawiono w tabeli poniżej.

Wykonanie planu wydawniczego w 2009 r.

I. Wydawnictwa ujęte w planie LODR

a. ulotki

Lp.	Tytuł wydawnictwa	Autor	Nakład	Uwagi
<i>Ulotki wydane z planu wydawniczego 2008 r.</i>				
1.	Uprawa grochu na nasiona	Jan Soloch	1000	wykonano
2.	Rolnictwo zrównoważone	Mieczysław Panyło	1000	wykonano
3.	Uprawa roślin energetycznych	Kazimierz Zajda	1000	wykonano
4.	LEADER na obszarach wiejskich w latach 2007-2013	Janusz Kupiński	1000	wykonano
5.	Choroby i szkodniki rzepaku	Cecylia Chudy	1000	wykonano
6.	Skalniak w ogrodzie	Elżbieta Wiśniewska Wiesław Nowakowski	2000	wykonano
<i>Ulotki wydane z planu wydawniczego 2009 r.</i>				
1.	Efektywne wykorzystanie łąk i pastwisk w produkcji bydła mięsnego	Józef Głowacki	1000	wykonano
2.	Uprawa winorośli	Elżbieta Wiśniewska Jan Gembara	1000	wykonano
3.	Nawożenie i ochrona roślin w gospodarstwach ekologicznych	Kornelia Świąć	1000 w planie na 2009r. są dwa tytuły, które na nowo opracowano i wydano jako jeden tytuł	wykonano
4.	Pielęgnacja sadów przydomowych	Jan Zakrzewski	1000	wykonano
5.	Dokumentacja w gospodarstwie rolnym – prowadzenie i gromadzenie	Greta Boguszevska-Drapa	1000	wykonano
6.	Pojęcia ekonomiczne ważne dla rolnika	Krystyna Maciejak Iwona Kupińska	1000	wykonano
7.	Krzyżowanie towarowe trzody chlewnej	Tadeusz Matyka	1000	wykonano
8.	Cross-compliance w oborze	Józef Gawlik Stanisław Kacprzak	1000	wykonano
9.	Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych	Mieczysław Panyło	1000	wykonano
10.	Działalność pozarolnicza na wsi. Przykłady przedsięwzięć	Wiesława Matyka	1000	wykonano
11.	Kalkulacje produkcji rolnej	Krzysztof Gorączka	100+100	wykonano
<i>Zmiana sposobu publikacji</i>				
12.	Uprawa facelii błękitnej na nasiona i zieloną masę	Cecylia Chudy	w LAR ukazały się dwa artykuły	

13.	Uprawa jęczmienia jarego na cele browarniane	Jan Soloch	w LAR ukazał się artykuł
14.	Podatki w rolnictwie	Krystyna Maciejak	w LAR ukazał się cykl artykułów
15.	Praktyczne porady domowe	Urszula Wilczyńska	ukazały się artykuły w LAR na 2010r.
16.	Nowe uregulowania prawne w produkcji ekologicznej i znakowaniu produktów ekologicznych	Kazimierz Zajda	w zamian autor opracował broszurę „Gospodarstwa ekologiczne województwa lubuskiego – konkursy 2008 i 2009 r.” (patrz usługi odpłatne)
<i>Ulotki nie wydane</i>			
17.	Uprawa malin	Elżbieta Wiśniewska	autorka nie dostarczyła tekstu
18.	Nowe odmiany ziemniaków i ich uprawa	Wiesław Nowakowski	autor nie dostarczył tekstu
19.	Dobór roślin poplonowych w gospodarstwach realizujących programy rolnośrodowiskowe	Zbigniew Żywień Krystyna Opila	autorzy nie dostarczyli tekstu
20.	Wieniec dożynkowy tradycyjny i współczesny	Irena Sopa Barbara Brejwo	autorki nie dostarczyły tekstu
21.	Uprawa ziół i ich wykorzystanie w żywieniu	Iwona Kuczyńska	autorka rozwiązała umowę o pracę

Z całego nakładu wydrukowanych broszur, 60% przekazywanych jest do LODR w Kalsku, a 40% pozostaje w Oddziale Lubniewice.

b. inne wydawnictwa wykonane z planu 2009 r.

Lp.	Tytuł wydawnictwa	Nakład	Termin wydania	Uwagi
<i>Poligrafia Oddziału w Lubniewicach</i>				
1.	Kalendarz 2009	4000 szt. – (w tym znaczna część odpłatnie za styczniowe wyd. LAR)	listopad	wydano
2.	Zgłoszenie udziału w Targach Rolniczych Lubniewice 2009	350 szt.	marzec	wydano
3.	Wykaz hoteli na Targi Rolnicze	300 szt.	marzec	wydano
4.	Plakat na Targi Rolnicze	600 szt.	kwiecień	wydano
5.	Plakat na Targi Rolnicze – reklama	500 szt.	kwiecień	wydano
6.	Zaproszenia na Targi Rolnicze	250 szt.	kwiecień	wydano
7.	Gazeta Targowa	350 szt.	maj	wydano
8.	Plakat na Dzień Pola	220 szt.	maj	wydano
9.	Zgłoszenia udziału w imprezie „Jesień w Gliśnie”	150 szt.	lipiec	wydano
10.	„Jesień w Gliśnie” – plakat	500 szt.	sierpień	wydano
11.	„Jesień w Gliśnie” – reklama	1000 szt.	sierpień	wydano

12.	„Jesień w Gliśnie” – zakładka	125 szt.	sierpień	wydano
13.	Informator „Jesień w Gliśnie”	250 szt.	wrzesień	wydano
14.	Materiały szkoleniowe, reklamowe, informacyjne i inne przygotowane dla: specjalistów zakładowych, terenowych, księgowości itp.		cały rok – według potrzeb	wydano
15.	Artykuły z Oddziału Lubniewice są przygotowywane przez Zespół w Gliśnie co miesiąc do 11 wydań LAR		cały rok – według potrzeb	
Poligrafia LODR Kalsk				
16.	Plakat na Targi AGRO-TARG 2009	600	maj	wydano
17.	Gazeta Targowa na Targi AGRO-TARG 2009	2000	czerwiec	wydano
18.	Program na I Lubuski Kiermasz Ogrodniczy	100	wrzesień	wydano
19.	Plakat na I Lubuski Kiermasz Ogrodniczy	600	wrzesień	wydano
20.	Zaproszenia, dyplomy, materiały szkoleniowe, plakaty, wizytówki, inne	wg potrzeb	cały rok	wydano wg potrzeb
21.	Przygotowanie i kserowanie materiałów szkoleniowych i reklamowych	wg potrzeb	cały rok	wydano wg potrzeb

b. czasopismo Lubuskie Aktualności Rolnicze

Lp.	Tytuł wydawnictwa	Nakład	Termin realizacji	Realizacja
1.	Lubuskie Aktualności Rolnicze nr 2	3750	luty	wydano
2.	Lubuskie Aktualności Rolnicze nr 3	3600	marzec	wydano
3.	Lubuskie Aktualności Rolnicze nr 4	3600	kwiecień	wydano
4.	Lubuskie Aktualności Rolnicze nr 5	3600	maj	wydano
5.	Lubuskie Aktualności Rolnicze nr 6	3600	czerwiec	wydano
6.	Lubuskie Aktualności Rolnicze nr 7	3600	lipiec	wydano
7.	Lubuskie Aktualności Rolnicze nr 8	3600	sierpień	wydano
8.	Lubuskie Aktualności Rolnicze nr 9	3600	wrzesień	wydano
9.	Lubuskie Aktualności Rolnicze nr 10	3600	październik	wydano
10.	Lubuskie Aktualności Rolnicze nr 11	3600	listopad	wydano
11.	Lubuskie Aktualności Rolnicze nr 12/1	3600	grudzień/ styczeń	wydano
ogółem nakład Lubuskich Aktualności Rolniczych - 39.850 egz., w tym 35.119 egz. płatnych				

Ilość zamieszczonych reklam w Lubuskich Aktualnościach Rolniczych w 2009 roku:			
1. LUTY	- 31 reklam	w tym:	-
2. MARZEC	- 39 reklam		1 art. sponsorowany
3. KWIECIEŃ	- 49 reklam		1 art. sponsorowany
4. MAJ	- 43 reklamy		1 art. sponsorowany i wkładka
5. CZERWIEC	- 41 reklam		1 art. sponsorowany
6. LIPIEC	- 45 reklam		2 art. sponsorowane
7. SIERPIEŃ	- 45 reklam		-
8. WRZESIEŃ	- 45 reklam		3 art. sponsorowane
9. PAŹDZIERNIK	- 38 reklam		wkładka
10. LISTOPAD	- 54 reklamy		1 art. sponsorowany
11. GRUDZIEŃ	- 35 reklamy		2 wkładki
Ilość reklam zamieszczonych w GAZECIE TARGOWEJ w 2009 r. – 26 reklam.			

II. Wydawnictwa wydane poza planem LODR na 2009r.

a. wydawnictwa wykonane odpłatnie dla innych klientów

Lp.	Tytuł wydawnictwa	Nakład	Termin realizacji	Realizacja
<i>Poligrafia Oddziału w Lubniewicach</i>				
1	Folder informacyjny dla Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Sulechowie	1000 szt.	luty	odpłatnie
2	Folder Hotelu w Kalsku	1000 szt.	luty	
3	Etykiety na miód „Dutkowiak”	3000 szt.	marzec	odpłatnie
4	Etykiety na miód „Dutkowiak”	3000 szt.	sierpień	odpłatnie
5	Folder Hotelu w Kalsku w języku rosyjskim	1000 szt.	październik	
6	Laureaci i gospodarstwa agroturystyczne konkursu „Najestetyczniejsze gospodarstwo agroturystyczne – 2009” Województwa Lubuskiego	1000 szt.	listopad	odpłatnie
7	„Gospodarstwa ekologiczne województwa lubuskiego” konkursy 2008 i 2009 rok	3500 szt.	grudzień	odpłatnie
8	Etykiety na miód „Dutkowiak”	1500 szt.	grudzień	odpłatnie
9	Laureaci i gospodarstwa agroturystyczne konkurs „Najestetyczniejsze gospodarstwo agroturystyczne – 2009 Województwa Lubuskiego”	2500 szt.	grudzień	odpłatnie

36

III. Wpływy za działalność wydawniczą, prenumeratę i sprzedaż Lubuskich Aktualności Rolniczych oraz działalność poligraficzną w złotych brutto.

Miesiąc	Reklamy w LAR	Rozprowa- -dzanie ulotek	Wpływy z usług poligraficznych	Reklamy w Gazecie Targowej	Wpływy z usług reklamowych	Prenumerata i sprzedaż LAR	Ogółem
Styczeń	6.414,76	-	2.082,52	-	-	-	8.497,28
Luty	7.352,75	-	400,16	-	-	8.834,00	16.586,91
Marzec	6.746,81	-	1.264,38	-	-	8.898,40	16.909,59
Kwiecień	10.320,81	2.635,20	370,27	-	244,00	8.951,60	22.521,88
Maj	9.342,40	-	-	-	-	8.976,80	18.319,20
Czerwiec	7.970,08	-	-	6.862,19	-	9.016,00	23.848,27
Lipiec	8.782,54	3.220,80	-	-	-	8.890,00	20.893,34
Sierpień	8.523,52	-	-	-	-	8.918,00	17.441,52
Wrzesień	8.545,49	-	-	-	-	8.951,60	17.497,09
Paździe- nik	7.429,36	-	-	-	-	8.968,40	16.397,76
Listopad	6.212,75	-	2.812,10	-	732,00	8.962,80	18.719,65
Grudzień	7.683,52	-	8.000,00	-	-	8.965,60	24.649,12
RAZEM	95.324,79	5.856,00	14.929,43	6.862,19	976,00	98.333,20	222.281,61

OGÓLEM = 222.281,61 zł brutto

słownie: dwieście dwadzieścia dwa tysiące dwieście osiemdziesiąt jeden złotych 61/100

V. Imprezy masowe i konkursy.

a. imprezy masowe o zasięgu wojewódzkim.

W 2009 r. Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego zorganizował 4 duże imprezy masowe w tym 2 organizowane przez specjalistów z Kalska i 2 organizowane przez Oddział w Lubniewicach.

Skierowane one były głównie do rolników i mieszkańców wsi. Należy podkreślić, że Targi Rolnicze cieszą się również wielką popularnością wśród mieszkańców okolicznych miast.

Opis imprez przedstawiono poniżej.

„TARGI ROLNICZE – LUBNIEWICE 2009”

W dniach 30-31 maja 2009 roku w Ośrodku Szkoleniowym w Gliźnie odbyły się „Targi Rolnicze Lubniewice 2009”. Patronat nad targami objął Wojewoda Lubuski Helena Hatka.

W targach uczestniczyło ponad 260 wystawców. Oferty firm dotyczyły produkcji roślinnej, zwierzęcej, ogrodniczej, przetwórstwa rolno-spożywczego, ekologii, ochrony środowiska i wykorzystania alternatywnych źródeł energii. Można było zapoznać się z ofertą hodowców, rękodzielników, właścicieli gospodarstw ogrodniczych i szkółkarzy. Szczególnie te ostatnie stoiska cieszyły się sporym zainteresowaniem zwiedzających. Oferowano kwiaty balkonowe, rabatowe, rośliny skalne i wodne, drzewka i krzewy owocowe, ozdobne, iglaki, byliny, sadzonki malin, truskawek, nasiona i cebulki kwiatów.

Porad technologicznych, ekonomicznych i prawnych udzielali doradcy Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, przedstawiciele agencji rządowych i samorządowych, banków i towarzystw ubezpieczeniowych. Na targach była również możliwość uzyskać informacje odnośnie możliwości i warunków pozyskania środków finansowych w ramach PROW 2007-2013.

Jak co roku wielką atrakcją była **Wystawa Zwierząt Gospodarskich i Drobego Inwentarza**. Trzydziestu hodowców z woj. lubuskiego prezentowało swój dorobek pracy hodowlanej. Podziwialiśmy bydlęta rasy Limousin, Charolaise, jałowice i krowy rasy: Highland, HF, HO, Angus czerwony, Simental. Hodowcy trzody chlewnej prezentowali loszki i knurki następujących ras i mieszańce: wbp, pbz, wbpXPBz, pbzxubp, loszkę duroc i knurka Dx Pi. Dużym zainteresowaniem zwiedzających cieszyła się wystawa owiec,

32

królików i drobiu ozdobnego (kurki, kaczki, gęsi, bażanty, pawie) oraz wystawa gołębi i innych zwierząt jak kuce szetlandzkie, świnki wietnamskie i struś afrykański.

Po raz pierwszy podczas targów odbył się „Konkurs cieliczek województwa lubuskiego” zorganizowany przez Wielkopolskie Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt w Poznaniu z/s w Tulicach sp. z o.o. Filia Skwierzyna.

Podsumowanie Wystawy Zwierząt Gospodarskich i Drobego Inwentarza nastąpiło w drugim dniu targów.

Targom towarzyszyły również wystawy:

- rzemiosła atystycznego,
- maszyn rolniczych,
- zasobów przyrodniczych – przygotowana przez Zespół Parków Krajobrazowych.

Zwiedzający targi mogli zapoznać się z promocją zdrowego stylu życia oraz z zasadami Europejskiego Kodeksu Walki z Rakiem.

Dużym powodzeniem cieszyły się występy zespołów ludowych i niżej wymienione konkursy organizowane podczas targów:

„Najlepszy produkt”

„PROW 2007 - 2013”.

„Bezpieczna praca w gospodarstwie rolnym”

Targi odwiedziło około **10 tys.** osób.

Targi rolnicze „AGRO – TARG 2009”

W dniu 07.06.2009 r. w Kalsku odbyły się targi rolnicze „AGRO-TARG 2009”. Patronat nad targami objął Wojewoda Lubuski Helena Hatka.

Celem imprezy była prezentacja nowości technologicznych i technicznych z produkcji rolnej i ogrodniczej.

W targach wzięło udział **370 firm**, z tego (291 to firmy branżowe oraz 79 firmy gastronomiczne i przemysłowe).

W ramach targów zorganizowano:

- Wystawę zwierząt hodowlanych, gołębi i drobiu ozdobnego
- Wystawę maszyn i sprzętu rolniczego
- Kiermasz Winiarski
- Wystawę i kiermasz Rękodzieła Ludowego i Artystycznego
- Kiermasz Produktów Regionalnych i Tradycyjnych

- Wystawę i kiermasz roślin ogrodowych
- Wystawę i kiermasz środków do produkcji rolnej
- Wystawę i kiermasz środków do produkcji zwierzęcej
- Kiermasz artykułów przemysłowych i obsługa gastronomiczna
- Pokaz dekorowania potraw

Dużą atrakcją targów była wystawa zwierząt hodowlanych, gołębi i drobiu ozdobnego.

Następujący wystawcy zwierząt hodowlanych zostali uhonorowani pucharami i dyplomami:

- Zielonogórski Związek Hodowców Gołębi i Drobiu Ozdobnego
- Związek Hodowców Koni Ziemi Lubuskiej
- Lubuski Związek Hodowców Bydła
- Lubuski Związek Hodowców Trzody Chlewnej
- Krzysztof Bodnar hodowca króliów z Sulechowa

Na targach podsumowano również konkurs wojewódzki „Bezpieczne gospodarstwo rolne”.

Laureatami konkursu „Bezpieczne gospodarstwo rolne” zostali:

- I miejsce- Paweł i Karolina Musielakowie, Dabrowka Wielkopolska, gm. Zbąszynek
- II miejsce- Marek Szron, Solniki gm. Kozuchów (sady)
- III miejsce- Stanisław Kowal, Jabłonków gm.Brzeznica

oraz konkurs „Najciekawsza aranżacja stoiska wystawienniczego”

Komisja przyznała puchary następującym firmom:

- NAPENA sp. z o.o Szamotuły w kategorii „ Środki do produkcji rolnej”
- Bogusław Wójcik Ogrodnictwo Małomice w kategorii „ Ogrodnictwo”
- OSADKOWSKI-CEBULSKI sp. z o.o Legnica w kategorii „Maszyny Rolnicze”

Laureaci otrzymali dyplomy, puchary i nagrody rzeczowe.

Dużym powodzeniem zwiedzających cieszyły się występy zespołów artystycznych z bogatą oprawą i repertuarem.

Targi odwiedziło około **15 tys.** zwiedzających

„JESIEŃ W GLIŚNIE”

Impreza integracyjno-promocyjna, zorganizowana **20 września 2009 r.** w Ośrodku Szkoleniowym w Gliźnie.

Celem imprezy była integracja i aktywizacja społeczności wiejskiej, prezentacja twórczości ludowej regionu oraz promocja osiągnięć firm pracujących na rzecz rolnictwa.

Głównym punktem programu był *turniej wsi pod hasłem „Przeszłość, teraźniejszość i przyszłość wsi lubuskiej”*. W turnieju wzięło udział 5 wsi reprezentujących powiaty północnej części województwa lubuskiego (powiat gorzowski - Janczewo – gm. Santok; powiat międzyrzecki - Popowo – gm. Bledzew; powiat ślubicki - Białków – gm. Cybinka; powiat strzelecko-drezdenecki - Słonów – gm. Dobiegniew; powiat sulęciński – Trzemeszno Lubuskie – gm. Sulęcín). Drużyny rywalizowały w 11 konkurencjach.

Wyniki turnieju przedstawiają się następująco:

- I miejsce – Janczewo (463 pkt.).
- II miejsce – Słonów (426,5 pkt.).
- III miejsce – Trzemeszno Lubuskie (422 pkt.).
- IV miejsce – Białków (420 pkt.).
- V miejsce – Popowo (408,5 pkt.).

Wszystkie wsie uczestniczące w turnieju otrzymały puchary, dyplomy oraz nagrody rzeczowe ufundowane przez sponsorów.

Podczas imprezy odbyła się I edycja konkursu „Lubuskie ciacho” Głównym celem konkursu było wyłonienie wypieku cukierniczego promującego woj. lubuskie. Do konkursu zgłoszono 23 ciasta.

Laureatami konkursu zostali:

- I miejsce KGW Janczewo za ciasto „Piękny Leon”,
 - II miejsce KGW Drzecin za „Pączki z dżemem z żurawiny”,
 - III miejsce KGW Przemysław za „Ciasto architekta”,
- ponadto przyznano 8 wyróżnień.

Laureaci otrzymali dyplomy i nagrody rzeczowe.

Na targach podsumowano konkurs dla czytelników Lubuskich Aktualności Rolniczych „Pracuję bezpiecznie”.

Laureatami konkursu zostali:

- Jolanta Sycz z Murzynowa,
- Stanisław Mikołajczak z Rokitna,

- Wanda Topik z Mycielina,

Imprezie towarzyszyło szereg niżej wymienionych atrakcyjnych wystaw i propozycji:

- Wystawa Drobnego Inwentarza,
- Wojewódzka Poradnia Onkologiczna w Gorzowie Wlkp. realizująca Lubuski Program Prewencji Nowotworów promowała Europejski Kodeks Walki z Rakiem,
- wystawa i sprzedaż rękodzieła,
- wystawa przygotowana przez Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego,
- warzywa i owoce na stoisku Stowarzyszenia Gorzowskich Sadowników i Warzywników,
- wystawy i sprzedaż drzew i krzewów owocowych, ozdobnych, iglaków, owoców i warzyw, cebulek, roślin skalnych itd.
- prezentacja dorobku Kół Gospodyń Wiejskich,

Dużym powodzeniem zwiedzających cieszyły się występy zespołów ludowych.

Imprezę odwiedziło około 5 tys. osób.

„I Lubuski Kiermasz Ogrodniczy”

Kiermasz Ogrodniczy odbył się 27 września 2009 r. na terenach LODR w Kalsku. Był to pierwszy jesienny kiermasz organizowany przez LODR. Celem imprezy była integracja i aktywizacja społeczności wiejskiej, promocja osiągnięć firm pracujących na rzecz ogrodnictwa i rolnictwa. W kiermaszu wzięło udział 202 firmy w tym: 143 firm branżowych i 59 firm gastronomicznych i przemysłowych

W ramach imprezy zorganizowano:

- Kiermasz rękodzieła ludowego i artystycznego
- Kiermasz produktów tradycyjnych i regionalnych
- Pokaz umiejętności rzeźby w drewnie
- Prezentacja i degustacja owoców
- Prezentacja i degustacja odmian ziemniaków
- Prezentacja win lubuskich
- Prezentacja produktów gospodarstw ekologicznych
- Wystawa królików, drobiu ozdobnego i gołębi

- Wystawa i kiermasz roślin ogrodniczych
- Wystawa sprzętu ogrodniczego
- Prezentacje małej architektury ogrodowej
- Zawody w skokach i ujeżdżaniu koni
- Występy zespołów muzycznych i artystycznych

Na kiermaszu podsumowano konkurs wojewódzki „Najlepsze Gospodarstwo Ekologiczne”. Konkurs był prowadzony w dwóch kategoriach: **Ekologia - Środowisko i Ekologiczne Gospodarstwo Towarowe**. Po podsumowaniu wyników przez komisję rozdzielono miejsca w następujący sposób:

Ekologia – Środowisko

- I miejsce Anna Bednarska z Marianowa,
 - II miejsce Teresa Kuryłowicz ze Strużki,
 - III miejsce Henryk Kosowski z Gryżyny.
- oraz przyznano 3 wyróżnienia

Ekologiczne Gospodarstwo Towarowe

- I miejsce Anna Kuziemska z Osiecznicy,
 - II miejsce Krzysztof Musiał ze Słońska,
 - III miejsce Maciej Ostrowski z Dychowa
- oraz przyznano 7 wyróżnień.

Nagrodzeni otrzymali puchary, dyplomy i nagrody rzeczowe.

W trakcie kiermaszu dokonano podsumowania wyników konkursu wiedzy BHP w rolnictwie przez Państwową Inspekcję Pracy i KRUS.

W konkursie brało udział 12 rolników. Zwycięzcami zostali:

- I miejsce – Robert Sieradzki z Olszyny gm. Trzebiel,
- II miejsce – Dariusz Łukomski z Brzezia gm, Sulechów,
- III miejsce – Henryk Leisa z Płotów gm. Czerwieńsk,

Laureaci otrzymali nagrody w postaci zestawów środków ochrony indywidualnej.

Dzień Pola – Małyszyn 2009 r.

2 czerwca 2009 roku, Zakład Hodowli Roślin Strzelce – Oddział Małyszyn, firma Makhtesim-Agan Poland i LODR Kalsk zorganizowali XI Dni Pola podczas którego prezentowano rolnikom z całego województwa lubuskiego poletka doświadczalne z

odmianami pszenżyta ozimego i jarego, pszenicy ozimej i jarej, jęczmienia ozimego i jarego, rzepaku ozimego i jarego oraz bobiku, lnu oleistego i maku. Ciekawostką były wybrane odmiany pszenicy jarej i pszenżyta jarego zasiane jako ozime. Wszystkie odmiany zbóż można było oglądać w różnych gęstościach wysiewu. W dalszej kolejności rolnicy mogli obejrzeć Porejestrowe Doświadczalnictwo Odmianowe, gdzie zapoznali się z najnowszymi osiągnięciami polskiej hodowli. Następnie rolnicy oglądali pole produkcyjne z pszenżytem ozimym odmiany Witon i rzepaku ozimego odmiany Monolit, na których były zastosowane SOR firmy Makhtesim-Agan Poland. W Dniu Pola uczestniczyła również firma PROLAM Polska zajmująca się rozprawdaniem nawozów, środków ochrony roślin oraz kontraktacją zbóż i rzepaku.

W imprezie uczestniczyło ponad 300 rolników z całego woj. lubuskiego. Najlepiej prezentowały się poletka z odmianami rzepaku ozimego i to one wzbudzały wśród rolników największe zainteresowanie. Należy zaznaczyć, że jest to impreza sfinansowana przez sponsorów- firmy wyżej wymienione.

b. imprezy masowe o zasięgu lokalnym.

Są to imprezy organizowane przez Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego lub inne, w których specjaliści PZDR uczestniczą udzielając pomocy organizacyjnej.

W 2009 r. były to następujące imprezy:

Lp	Nazwa imprezy	Miejsce	Zakres
1	Dożynki gminne i powiatowe	Teren woj.	Specjaliści Ośrodka świadczyli pomoc przy organizacji konkursów oraz organizowali na imprezach wystawy dorobku LODR, gdzie udzielano rolnikom różnego rodzaju doradztwa. Ogółem uczestniczono w 27 imprezach
2	Dożynki wojewódzkie	Lubsko	Organizacja i obsługa wystawy LODR (PZDR Żary i LODR Kalsk) oraz pomoc organizacyjna przy imprezie.
3	Święto Krowy	Chyżyno	Organizatorzy: Park Narodowy „Ujście Warty”, LODR Kalsk Oddział w Lubniewicach. PZDR Słubice - Wystawa sprzętu domowego wykorzystywanego do przetwórstwa mleka – J. Mirowska
4	Dni Daniela	Pławin	Organizatorzy - Gospodarstwo Rolne Leszek Glezer, LODR Kalsk, Gmina Stare Kurowo, Lubuski Urząd Wojewódzki, KRUS Sulęcín i inne firmy. PZDR Strzelce Kraj - Pomoc w organizacji imprezy, reprezentowanie LODR na imprezie. Termin – 11.07.2009r.

5	Targi „Krzeszycza Jesień”	Krzeszycze	Organizator – Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Krzeszyckiej i Urząd Gminy w Krzeszycach. PZDR Sulęcín – organizacja stoiska LODR oraz wystawy produktów.
6	Turniej wsi	Górzycza	UG Górzycza, PZDR Słubice – członek komisji konkursowej – Janina Mirowska
7	Lubuskie Święto Chleba BOGDANIEC 2009 Nasze Kulinarne Dziedzictwo	Bogdaniec	Urząd Marszałkowski, Urząd Gminy Bogdaniec, Lubuskie Muzeum, LODR Kalsk, Oddział Lubniewice, PZDR Gorzów Wlkp.(organizacja stoisk, obsługa - Konkursu na potrawę regionalną oraz konkurs- Nasze Kulinarne Dziedzictwo) Urząd Marszałkowski, Urząd Gminy, Cech Rzemiosł Różnych, PZDR Gorzów Wlkp. specjalista- organizacja stoiska, doradztwo. 22-23.08.2009 r.
8	VII Muzyczne Spotkania z Folklorem	Pieski	PZDR w Międzyrzeczu – współorganizator przeglądu i wystawy rękodzieła na imprezie oraz organizacja stoiska z wydawnictwami LODR.
9	Święto Bociana Białego	Kłopot	Muzeum Bociana Białego, Sekcja Ornitologiczna Koła Naukowego Biologów Uniwersytetu Zielonogórskiego, PZDR Słubice Punkt informacyjny z zakresu PROW 2007-2013 oraz wystawa nowych odmian zbóż i rzepaku – Zofia Maślakiewicz
10	Święto piezzonego kurczaka	Deszczno	Organizator - Urząd Gminy w Deszcznie. Specjalistka PZDR Gorzów Wlkp. D. Madaj pomoc w organizacji imprezy i reprezentowanie LODR na imprezie.
11	Targi Agroturystyczne	Krosno Odrzańskie	Organizator – Starostwo Powiatu Krośnieńskiego. PZDR Krosno Odrzańskie – organizacja stoiska z wydawnictwami LODR.
12	Spotkania opłatkowe	Sieniawa Żarska	Miejscowości Sieniawa Żarska odbył się wspólny opłatek dla osób samotnych i starszych zamieszkałych we wsi Sieniawa Żarska Organizatorami tego spotkania byli KGW, OSP i spec. wgd. W spotkaniu udział wzięło 130 osób.
13	Otwarta zagroda	Szczawno	Organizatorem jest UG Dąbie oraz sołectwo w Szczawnie. Specjaliści PZDR Krosno Odrzańskie – organizacja stoiska i doradztwo specjalistyczne
14	Święto piezzonego ziemniaka	Bogdaniec	Urząd Gminy Bogdaniec, Rada Sołecka, PZDR Gorzów Wlkp. specjalista (organizacja stoiska, wystawy - obsługa, doradztwo)
15	XIV Pejzaż Muzyką Malowany	Gościszowice	32 zespoły , Krystyna Opila – udział w pracach komisji artystycznej przeglądu.
16	Dni Pomidora	Przytoczna	Organizator: UG Przytoczna PZDR M-cz. – organizacja stoiska i doradztwo specjalistyczne
17	Turniej wsi	Ługi	Urząd Miejski w Dobiegniewie i PZDR Strzelce Kraj – pomoc w organizacji dożynek oraz przeprowadzeniu TURNIRJU WSI
18	Dzień Seniora	Santocko	Organizator: UG Kłodawa Specjalistka PZDR Gorzów Wlkp. – pomoc w przygotowaniu imprezy
19	Gospodarstwa agroturystyczne – baza lokalowa	Lubięcín	Teresa Gruszecka Lubięcín gmina Nowa Sól, Gospodarstwo agroturystyczne Podbrzezie Dolne
20	Warsztaty polowe	Osowa Sień	KWS LOCHOW, HZZ Osowa Sień , PZDR Nowa Sól – Celina Kołopieńczyk pomoc w organizacji.

21	Wojewódzki Dzień Kukurydzy	Osowa Sień	HZZ Osowa Sień, LODR Kalsk, specjaliści PZDR pomoc w organizacji w dniu imprezy – Władysław Mróz, Grzegorz Szulc, Zdzisław Sakowicz, Jan Parahus, Genowefa Szczęsna.
22	Otwarta Zagroda	Kłępsko	Udział w komisji konkursowej Smaki Smaczki Ziemi Lubuskiej/ Danuta Misztoft
23	Noc Świętojańska	Babimost	Udział w komisji konkursowej wybierającej najładniejszy wianek / Waclawik Monika
24	Uroczystość wigilijna	Babimost	Współudział z Urzędem Gminy i lokalnych organizacji/ Waclawik Monika
25	Stoły Wielkanocne	Babimost	Udział w komisji konkursowej./ Waclawik Monika

c. konkursy i olimpiady o zasięgu ogólnokrajowym i wojewódzkim.

Lp	Nazwa konkursu	Zakres udziału LODR
1	Agroliga 2009	Konkurs ogólnopolski organizowany przez TVP oraz redakcję miesięcznika. LODR przeprowadził etap wojewódzki konkursu.
2	Nasze kulinarne dziedzictwo-smaki regionów	Konkurs ogólnopolski organizowany przez Polską Izbę Produktu Regionalnego i Lokalnego oraz Program 1 Polskiego Radia S.A – Redakcja rolna. Na szczeblu wojewódzkim organizatorem jest Urząd Marszałkowski, a koordynatorem LODR w Kalsku. W 2009 r. do etapu wojewódzkiego zakwalifikowano 38 produktów.
3	Bezpieczne Gospodarstwo Rolne	Organizatorem konkursu jest Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Specjaliści LODR w Kalsku uczestniczyli w pracach komisji konkursowej oraz dokonywali zgłoszeń gospodarstw rolnych do konkursu.
4	V Olimpiada wiedzy o „Bezpieczeństwie pracy w rolnictwie indywidualnym”	Organizatorem olimpiady była Państwowa Inspekcja Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy w Zielonej Górze przy współpracy z Lubuskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Kalsku oraz innymi urzędami i instytucjami w tym z Urzędem Marszałkowskim w Zielonej Górze i Lubuskim Urzędem Wojewódzkim w Gorzowie Wlkp. Olimpiada skierowana była do rolników indywidualnych.
5	„Najlepsze gospodarstwo agroturystyczne województwa lubuskiego” w kategorii „Najestetyczniejsze gospodarstwo agroturystyczne”	Organizatorem konkursu jest Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich przy współpracy z Lubuskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Kalsku. Ogłoszenie i rozpropagowanie informacji o konkursie, opracowanie regulaminu, formularza zgłoszeniowego oraz arkusza ocen. Uczestnictwo w komisji konkursowej i lustracja gospodarstw w dniach 16-18.09. 2009 r. Zorganizowanie podsumowania i ogłoszenie wyników podczas konferencji agroturystycznej w dniu 03.12.2009 r. Liczba gospodarstw zgłoszonych do konkursu 23, uczestniczących w lustracji gospodarstw 20, zrezygnowały 3 gospodarstwa.

6	„Lubuskie ciacho” - Łaz 2009	LODR Kalsk wspólnie z Wojewódzkim Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych oraz Lubuską Izbą Rolniczą regionalny konkurs „Lubuskie ciacho” – Łaz 2009r. Podsumowanie odbyło się 12.12.2009 r. w świetlicy wiejskiej w Łazie , gm. Żary. Uczestnictwo w komisji konkursowej i przygotowanie dyplomów dla uczestniczek. Liczba zgłoszonych ciast do konkursu 23
---	------------------------------	---

Opis wybranych konkursów i olimpiad.

„**AGROLIGA 2009**” – przeprowadzono etap wojewódzki konkursu. Do konkursu zgłosiło się **9** gospodarstw rolnych oraz **6** firm, w tym:

- z terenu działania Oddziału w Lubniewicach 6 gospodarstw i 1 firma,
- z terenu działania LODR w Kalsku 3 gospodarstwa i 5 firm.

W wyniku zespołowej pracy komisji powołanej przez Dyrektora Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Kalsku, pierwsze miejsce i tytuł Mistrza Wojewódzkiego w kategorii „**Rolnik**” przyznano Panu Jarosławowi Dzioch z Gardzka gm. Strzelce Kraj, natomiast w kategorii „**Firma**” – Zakład Wylęgu Drobiu, Tomasz i Andrzej Sztuder S.C. Pław gm. Dąbie

Podsumowanie konkursu odbyło się na Targach Rolniczych „AGRO-TARG 2009” w Kalsku w dniu 07.06.2009 r.

„**NASZE KULINARNE DZIEDZICTWO – SMAKI REGIONÓW**” – przeprowadzono etap wojewódzki konkursu. Organizatorem konkursu na szczeblu regionalnym był Departament Rolnictwa, Środowiska i Rozwoju Wsi oraz Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich- Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego i Gmina Bogdaniec przy współpracy Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego Oddział w Lubniewicach.

Celem konkursu jest wyszukanie i zidentyfikowanie żywnościowych produktów lokalnych, regionalnych i tradycyjnych, które w przyszłości mogłyby ubiegać się o wpisanie do rejestru UE.

Do konkursu zgłoszono 8 regionalnych dań, 30 regionalnych produktów żywnościowych oraz 10 produktów starających się o nominację do nagrody „Perły 2009”. Regionalne produkty żywnościowe były oceniane w 4 kategoriach:

1. Produkty regionalne pochodzenia zwierzęcego,
2. Produkty regionalne pochodzenia roślinnego,

3. Napoje regionalne (alkoholowe i bezalkoholowe)
4. Inne produkty regionalne (łącznie produkty roślinne ze zwierzęcymi).

Jury oceniło i nagrodziło 16 produktów w kategoriach jak wyżej oraz 8 dań regionalnych.

Do krajowej nagrody „Perły” komisja nominowała 3 produkty i 2 potrawy:

1. Lubuski miód pitny (Trójniak Winogronowy) - Przemysław Karwowski-Zielonogórskie Stowarzyszenie Winiarskie,
2. Syrop z buraka cukrowego – Jan Skąlecki z Kowalowa,
3. Cydrowy ocet – Anna Bednarska z Marianowa k/Międzyrzecza,
4. Zupa grzybowa z kaszą jęczmienną - Gospodarstwo Agroturystyczne „Nad Bobrem” M.J. Stachurscy- Bobrowice k/.Leszna Górnego,
5. Comber sarni z kładzionymi kluskami i borówkami - Gospodarstwo Agroturystyczne „Nad Bobrem” M.J. Stachurscy- Bobrowice k/.Leszna Górnego

Tegoroczną nagrodę „Perły 2009” otrzymali: Przemysław Karwowski za produkt „Lubuski miód pitny” (Trójniak Winogronowy) oraz M.J. Stachurscy za potrawę Comber sarni z kładzionymi kluskami i borówkami którą odebrali 15 września 2009 r. w Poznaniu na targach POLAGRA FOOD.

Podsumowanie konkursu odbyło się w dniu 22 sierpnia 2009 r. w Muzeum Kultury i Techniki Wiejskiej w Bogdańcu.

„BEZPIECZNE GOSPODARSTWO ROLNE” – konkurs o zasięgu ogólnopolskim, którego etap wojewódzki organizowany był w województwie lubuskim przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział Regionalny w Zielonej Górze i Sulęcinie. Udział LODR Kalsk polegał na tym, że specjaliści Ośrodka aktywnie uczestniczyli w zgłaszaniu gospodarstw do konkursu a Kazimierz Zajda i Urszula Wilczyńska jako przedstawiciele LODR uczestniczyli w pracach komisji konkursowej.

Etapy regionalne konkursu podsumowano w dniu 07.06.2009 r. na targach AGRO-TARG 2009 w Kalsku. Wyniki były następujące:

I miejsce- Paweł i Karolina Musielakowie, Dabrowka Wielkopolska, gm. Zbąszynek

II miejsce- Marek Szron, Solniki gm. Kozuchów

III miejsce- Stanisław Kowal, Jabłonków gm.Brzeźnica

oraz w dniu 31.05.2009 r. na targach „Targi Rolnicze Lubniewice 2009”. Wyniki były następujące:

I miejsce- Mieczysław Michalik z Jasiénca, gm. Trzciel

II miejsce- Stanisław Galant z Malty, gm. Krzeszyce

III miejsce- Bogumił Galica ze Starościna, gm. Rzepin

Laureaci konkursów regionalnych zostali zgłoszeni do Ogólnokrajowego Konkursu Bezpieczne Gospodarstwo Rolne w 2009 roku.

V OLIMPIADA WIEDZY O „BEZPIECZEŃSTWIE PRACY W ROLNICTWIE INDYWIDUALNYM”

Organizatorem olimpiady była Państwowa Inspekcja Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy w Zielonej Górze przy współpracy z Lubuskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Kalsku oraz innymi urzędami i instytucjami w tym z Urzędem Marszałkowskim w Zielonej Górze, Lubuskim Urzędem Wojewódzkim w Gorzowie Wlkp., Oddziałem Regionalnym Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Zielonej Górze, Lubuską Izbą Rolniczą w Zielonej Górze, Państwową Strażą Pożarną w Gorzowie Wlkp., ANR OT Gorzów Wlkp., ARR w Gorzowie Wlkp. i ARiMR w Zielonej Górze.

Olimpiada skierowana była do rolników indywidualnych.

Finał olimpiady został przeprowadzony **w dniu 04 grudnia 2009r.** w siedzibie Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Kalsku.

W olimpiadzie wzięło udział 43 rolników. Uczestnicy odpowiadali na pytania testowe oraz problemowe. Wyniki były następujące:

I miejsce – Wojciech Wołoszczuk z Janczewa gm. Santok – PZDR Gorzów Wlkp.

II miejsce – Czesław Towpik z Mycielina gm. Niegosławice – PZDR Żagań

III miejsce – Dorota Prugar-Wasielewska z Póżna gm. Gubin – PZDR Krosno Odrz.

Ponadto Komisja postanowiła przyznać 11 wyróżnień.

Wszyscy rolnicy biorący udział w olimpiadzie otrzymali dyplomy, a laureaci i wyróżnieni nagrody rzeczowe ufundowane przez organizatorów i sponsorów.

„NAJLEPSZE GOSPODARSTWO AGROTURYSTYCZNE WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO” W KATEGORII „NAJESTETYCZNIEJSZE GOSPODARSTWO AGROTURYSTYCZNE 2009 R.”

Konkurs zorganizowano i przeprowadzono na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich w Zielonej Górze.

63

Do współpracy zaproszono Kasę Regionalnego Ubezpieczenia Społecznego, Oddział Regionalny w Zielonej Górze.

Do zadań LODR Kalsk należało:

- opracowanie koncepcji przebiegu całego konkursu łącznie z podsumowaniem,
- opracowanie regulaminu konkursu, arkusza oceny i karty zgłoszenia,
- rozpropagowanie i zachęcenie gospodarstw do udziału w konkursie,
- opublikowanie informacji o konkursie na stronie internetowej LODR Kalsk i „Lubuskich Aktualnościach Rolniczych”,
- weryfikacja zgłoszeń gospodarstw agroturystycznych,
- ustalenie harmonogramu lustracji gospodarstw agroturystycznych oraz trasy przejazdu,
- zorganizowanie posiedzenia komisji konkursowej i wybranie laureatów,
- opracowanie i wydrukowanie dyplomów,
- Zorganizowanie podsumowania konkursu.

Fundatorzy nagród: Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze - Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich, Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w Zielonej Górze, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Oddział Regionalny w Zielonej Górze.

Do konkursu zgłosiły się 23 gospodarstwa agroturystyczne z tego 3 gospodarstwa zrezygnowały. Ostatecznie komisja konkursowa zlustrowała 20 gospodarstw i przyznała następujące miejsca:

I miejsce – Gospodarstwo agroturystyczne „Bogumiłów” – Alina i Marek Czajkowsky,

II miejsce – Agroturystyka „Ojcowizna” - Stanisław Szeremet

III miejsce – Gospodarstwo agroturystyczne „Rogi” – Stanisława Starosta

oraz wyróżnienia:

- Gospodarstwo Agroturystyczne „Zagroda Wiejska” – Maria Page,
- Gospodarstwo Agroturystyczne „Koziołek Suchodołek” – Jolanta Filipowicz,
- „Agroturystyka nad Drawą – Włodzimierz Kujawski

Uroczyste podsumowanie konkursu i wręczenie nagród odbyło się 3.12.2009 r. podczas konferencji „Marka wiejskiego produktu turystycznego” w LODR Kalsk

„LUBUSKIE CIACHO – ŁAZ 2009”

12.12.2009 r. w Świetlicy Wiejskiej we wsi Łaz, gmina Żary odbyło się regionalne podsumowanie konkursu „Lubuskie ciacho – Łaz 2009”.

Organizatorami konkursu dla części południowej województwa lubuskiego był Wojewódzki Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych w Zielonej Górze, Lubuska Izba Rolnicza w Zielonej Górze i Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku.

Oceny ciast dokonano według następujących kryteriów: związek z naszym regionem, smak, wygląd, pomysłowość i estetykę wykonania.

Do konkursu zgłoszono 23 ciasta, które zostały wykonane przez Koła Gospodyń Wiejskich i osoby prywatne. Wszystkie ciasta zostały ciekawie udekorowane i prezentowały się smakowicie.

Nagrodzone ciasta:

- I. miejsce - „Kramska fantazja” – ciasto upiekły członkinie KGW z Nowego Kramska,
- II. miejsce – „Osiecznicki świąteczny karp” – ciasto upiekły członkinie Stowarzyszenia Kobiet w Osiecznicy”
- III. miejsce – „Bachus” – ciasto upiekły członkinie KGW z Leszna Górnego,
- IV. miejsce – „Fantazyjny jabłecznik Ewy” – ciasto upiekła Ewa Matuszewska z KGW Łaz

Wszystkie uczestniczki konkursu otrzymały dyplomy i książki kulinarne.

d. pozostałe konkursy.

Lp	Nazwa konkursu	Zakres
Konkursy organizowane na targach rolniczych		
1	Najciekawsza aranżacja stoiska wystawienniczego.	Organizowany na Targach Rolniczych „Agro-Targ” w Kalsku. Udział brali wystawcy. Stoiska oceniane były w 3 kategoriach: <i>Środki do produkcji rolnej</i> – I miejsce - NAPENA sp. z o.o Szamotuły <i>Ogrodnictwo</i> - I miejsce – Bogusław Wójcik Ogrodnictwo Małomice <i>Maszyny i urządzenia rolnicze</i> - I miejsce –

		OSADKOWSKI-CEBULSKI sp. z o.o Legnica
2	Najlepszy produkt	Organizowany na Targach Rolniczych „Lubniewice 2009” w Gliźnie. Udział brali wystawcy. I miejsce i puchar Wojewody Lubuskiego zdobyła Kujawska Fabryka Maszyn Rolniczych z Brześcia Kujawskiego
3	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013	Organizowany na Targach Rolniczych „Lubniewice 2009” w Gliźnie. Udział brali zwiedzający targi. Zwycięzcą konkursu został Stanisław Kraszewski z Korczyc
4	Pracuj bezpiecznie	Organizowany na Targach Rolniczych „Lubniewice 2009” w Gliźnie, przez KRUS – Oddział w Sulęcinie. Udział brali zwiedzający targi. Zwycięzcą konkursu został Tadeusz Rutkowski z Twierdzielewa
Konkury organizowane na poziomie gmin i powiatów		
1	Najładniejsza posesja	Konkurs organizowany w powiecie zielonogórskim oraz w jego 4 gminach: Czerwieńsk – 14 gosp., Trzebiechów – 26 gosp. i Zabór – 15 gosp. i Bojadła 10 gosp. Do etapu pow. zgłoszono 14 gosp. Specjaliści PZDR Zielona Góra uczestniczyli w jego organizacji i przebiegu.
2	Najładniejsza posesja – konkurs powiatowy Zielona Góra	Udział w komisji powiatowej (14 zgłoszonych posesji do konkursu)
3	Najładniejsza iluminacja świąteczna	W gm. Zabór zostało zgłoszonych 14 iluminacji świątecznych
4	Estetycznie zagospodarowana wieś i zagroda	PZDR Krosno Odrz. – współorganizacja konkursu. Do konkursu zgłosiło się 9 rolników z terenu gminy Maszewo: Daniela Rzeszowska Maszewo – I miejsce Szchołtun Agnieszka, Maszewo – I miejsce Bochynek Lucyna, Połęcko Kowalczyk Krystyna, Połęcko Pietrzak Halina, Gęstowice Jankowiecki Eugeniusz, Gęstowice Szcypiorska Teresa, Radomicko Mrowiński Eugeniusz, Granice Bartkowicz Grażyna Miłów
5	Estetyczne zagospodarowanie ogrodu i zagrody	PZDR Nowa Sól – współorganizator konkursu przeprowadzonego w gminie Kożuchów. Do konkursu zgłosiło się 32 gospodarstwa.
6	Najładniejsza wieś w Gminie Santok	W konkursie uczestniczyło 8 wsi: Jastrzębnik, Lipki Wielki, Ludzislawice, Santok, Polichno Stare, Gralewo, Janczewo, Wawrów. Prace w komisji oceniającej.

7	Ogólnopolski Konkurs- Najlepszy Ogrodnik- warzywa gruntowe.	Zgłoszenie 1 rolnik Anna Hajduk Baruch i Paweł Baruch Szreniawa, gmina Sława , I miejsce w Polsce.
8	Ogólnopolski Konkurs na Producenta i Hodowcę Trzody Chlewnej Roku, VI edycja 2009 r.	Nominacja rolnika - Andrzej Kuczyński, Rusinów ; gm. Świebodzin
9	Konkurs wieńca dożynkowego	Na dożynkach gminno-powiatowych w Lubanicach został zorganizowany konkurs wieńca dożynkowego udział wzięło 19 wieńców z powiatu żarskiego
10	Konkurs wieńca dożynkowego	Na dożynkach wojewódzkich w Lubsku odbył się konkurs wieńca dożynkowego udział wzięło 34 wieńce
11	„Najładniejszy wieniec dożynkowy” Gm. Zielona Góra	Udział w komisji gminnej (18 zgłoszonych wieńców do konkursu)
12	„Najładniejszy wieniec dożynkowy” Powiatu Zielona Góra	Udział w komisji powiatowej (35 zgłoszonych wieńców do konkursu)

VI. Współpraca z innymi instytucjami.

Stała współpraca z samorządami lokalnymi, związkami rolniczymi i instytucjami pracującymi na rzecz rolnictwa, szkołami rolniczymi oraz uczelniami i instytutami naukowymi pozwala specjalistom Ośrodka w sposób bardziej efektywny realizować zadania doradcze. Dlatego przywiązywaliśmy do tego zagadnienia dużą wagę

Obszary współpracy obejmowały różnorodne zagadnienia istotne dla prawidłowego funkcjonowania instytucji, zróżnicowania i uatrakcyjnienia oferty doradczej oraz trafnego, zgodnego z potrzebami środowiska rolniczego, określenia kierunków pracy doradczej.

Z samorządem lokalnym oraz Urzędami Miast, Gmin i Powiatów była to bieżąca współpraca w zakresie wspólnej organizacji imprez lokalnych oraz nieodpłatne udostępnianie sal na szkolenia organizowane przez Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego. Istotne było również sponsorowanie wyjazdów rolników na szkolenia i targi rolnicze.

Bardzo ważna była współpraca z Lubuską Izbą Rolniczą oraz związkami i organizacjami rolniczymi. Obejmowała ona w głównej mierze bieżące konsultacje dotyczące istotnych spraw wsi i rolnictwa. Z Lubuską Izbą Rolniczą została podpisana umowa konsorcjum w celu wspólnej realizacji programów ogłoszonych w konkursach przez Fundację Programów Pomocy Dla Rolnictwa FAPA Warszawa.

Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego współpracował również z instytucjami pracującymi na rzecz rolnictwa. Były to bieżące konsultacje dotyczące najważniejszych zagadnień związanych z pozyskiwaniem przez rolników środków finansowych z funduszy Unii Europejskiej, wdrażaniem systemu kwotowania mleka, ubezpieczeniami w rolnictwie oraz zagadnieniami weterynaryjnymi.

Z uczelniami rolniczymi, instytutami naukowymi oraz zakładami hodowli roślin współpracowali specjaliści zakładowi. Obszar współpracy to w głównej mierze konsultacje, udział pracowników naukowych jako wykładowców na szkoleniach organizowanych przez Ośrodek. Z zakładami hodowli roślin współpraca dotyczyła promocji nowych odmian zbóż i innych roślin w ramach demonstracji wdrożeniowych realizowanych w Ośrodku oraz udział tych instytucji w Dniach Pola i Targach Rolniczych.

W 2009 r. LODR w Kalsku współpracował z następującymi instytucjami:

- Samorządy lokalne oraz Urzędy Miast i Gmin, Gmin i Powiatów woj. Lubuskiego.
- Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego.
- Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wielkopolskim.
- Wojewódzki Urząd Pracy.

- Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w Urzędzie Marszałkowskim.
- Szkoły rolnicze.
- Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie.
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.
- Lubuska Izba Rolnicza.
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Lubuski Oddział Regionalny.
- Agencja Rynku Rolnego Oddział Terenowy w Gorzowie Wlkp.
- Agencja Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w Gorzowie Wlkp.
- Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Gorzowie Wlkp.
- Państwowa Inspekcja Pracy.
- Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Zielonej Górze.
- Wielkopolskie Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt w Poznaniu Filia w Skwierzynie.
- Wojewódzki Związek Kółek i Organizacji Rolniczych i Koła Gospodyń Wiejskich.
- Polski Czerwony Krzyż Oddział w Gorzowie Wlkp.
- Wojewódzka Stacja Sanitarno Epidemiologiczna.
- Federacja Konsumentów
- Zespół Parków Krajobrazowych woj. Lubuskiego.
- Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Słubickiej, Cybińskie Stowarzyszenie „PRO-EKO”, Stowarzyszenie „Bio-Pol” Stare Polichno, Zdroiska Grupa Odnowy Wsi, Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Deszczno, Klub Seniora Kowalów – współpraca w zakresie promocji obszarów wiejskich.
- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy.
- Szkoła Główna Handlowa – Instytut Rozwoju Gospodarczego (badanie koniunktury w rolnictwie).
- Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych w Słupi Wielkiej.
- Stacja Doświadczalna Oceny Odmian Lubinicko w Świebodzinie.
- Instytut Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa w Warszawie i Poznaniu
- Park Narodowy „Ujście Warty”.
- Lubuski Związek Hodowców i Producentów Bydła w Zielonej Górze.

- Krajowy i Regionalny Związek Hodowców Bydła Mięsnego Wrocław, Szczecin i Warszawa
- Polska Federacja Bydła i Producentów Mleka.
- „POLSUS” Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej.
- Współpraca z firmami: CEHAVE Pasze Szamotuły, Z.M.SALUS Golinka, LNB Polska Kiszkowo, TERRAEXIM - AGROIMPEX Drezdenko, MEPROZET Stare Kurowo, Karmex Przygodzice, Idealny Dach Poznań, VETOQUOINOL Gorzów, San-vit Poznań, Schumann Polska Gniezno,
- Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt Region Oceny w Poznaniu przedstawicielstwo w Zielonej Górze.
- Spółdzielnie Mleczarskie i Zakłady Przerobu i Skupu Mleka na terenie woj. lubuskiego.
- Krajowa Rada Spółdzielcza.
- Zielonogórski Związek Hodowców Gołębi Rasowych i Drobiu Ozdobnego w Zielonej Górze.
- Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach.
- Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin O / Jadwisin.
- Instytut Biotechnologii Przemysłu Rolno Spożywczego w Warszawie.
- Zakłady Hodowli Roślin: HR DANKO, HR Smolice, HR O/Małyszyn, PHR Tulce, Nasiona Kobierzyce, Sateen Union, Lochow-Petkus.
- Firmy produkujące środki ochrony roślin i nawozy: BASF, Syngenta, Du Pont, ZCH Szarzyn, ADOB, ZAK Kędzierzyn, ZCH Police, ZCH Luboń, ZCH Anwil.
- Urząd Statystyczny w Zielonej Górze.
- Lubuskie Stowarzyszenie Gospodarstw Agroturystycznych
- Lubuskie Stowarzyszenie Winiarskie w Zielonej Górze.
- Muzeum Etnograficzne w Zielonej Górze z siedzibą w Ochli.
- Fundacja Fundusz Współpracy Program „AGRO SMAK 2”.
- Instytut Sadownictwa i Kwiaciarnictwa w Skierniewicach.
- Instytut Warzywnictwa w Skierniewicach.
- Instytut Ochrony Roślin w Poznaniu.
- Państwowy Instytut Maszyn Rolniczych w Poznaniu.
- Bioexpert - Jednostka Certyfikująca Gospodarstwa Ekologiczne.
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „HIPOKRATES” w Sulęcinie.
- Lubuskie Związki Pszczelarzy.

- Banki kredytujące rolnictwo – bieżąca współpraca odnośnie kredytów preferencyjnych na przedsięwzięcia inwestycyjne w rolnictwie.
- Stacja Chemiczno-Rolnicza.
- Wojewódzka Poradnia Onkologiczna.
- Wielkopolska Giełda Rolno – Ogrodnicza S.A w Poznaniu.
- Krajowa Izba Biopaliw.

VII. Realizacja programów zleconych.

W 2009 roku LODR w Kalsku realizował następujące projekty:

- **Na zlecenie Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie** w ramach umowy DG-25-08/09 z dnia 13.11.2009 r. na realizację w województwie lubuskim 3 jednodniowych seminariów nt. „Zmiany w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013” dla doradców, rolników i pracowników samorządowych.
Ogółem w 3 seminariach wzięło udział 304 osoby.
Rozliczenie umowy opiewało na kwotę 22.020,00 zł
- **Na zlecenie Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddz. w Krakowie** w ramach umowy nr 13/09/DROW z dnia 23.10.2009 r. na realizację 1 szkolenia dla doradców rolnych nt. „Aktualizacja działań osi 1 i 3 PROW 2007-2013 ze szczególnym uwzględnieniem działań „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” i „Tworzenie mikroprzedsiębiorstw”
Ogółem w 1 szkoleniu udział wzięło 51 doradców.
Rozliczenie umowy opiewało na kwotę 2.140,00 zł
- **Na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich** w ramach umowy DFW.IV-0724-04/2009 z dnia 11.08.2009 r. na realizację:
 - Zorganizowanie i przeprowadzenie konkursu na „Najlepsze gospodarstwo agroturystyczne województwa lubuskiego” w kategorii „Najestetyczniejsze gospodarstwo agroturystyczne”
 - Opracowanie Folderu „Laureaci i gospodarstwa agroturystyczne” konkursu „Najestetyczniejsze gospodarstwo agroturystyczne – 2009” województwa lubuskiego.
 - Zorganizowano podsumowanie i ogłoszono wyniki podczas konferencji agroturystycznej w dniu 03.12.2009 r. Liczba gospodarstw zgłoszonych do konkursu 23, uczestniczących w lustracji gospodarstw 20, zrezygnowały 3 gospodarstwa,
 - Wykonanie i wybór zdjęć oraz opracowanie treści do folderu, nakład 3500 sztuk.
 - Rozliczenie umowy opiewało na kwotę 9.500,00 zł.
- **Na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich** w ramach umowy DFW.IV-0728-11/2009 z dnia 30.11.2009 r. na realizację:

Konferencji „Marka wiejskiego produktu turystycznego” przeprowadzonej w LODR Kalsk w dniu 3.12.2009 r. /organizacja, obsługa i nadzór nad przebiegiem konferencji/.

Liczba uczestników 64 osoby.

Rozliczenie umowy opiewało na kwotę 10.000,00 zł.

- **Na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich** w ramach umowy DFW.IV-0724-11/2009 z dnia 10.12.2009 r. na realizację:

Konferencji „Rolnictwo ekologiczne – teraźniejszość i perspektywy rozwoju” przeprowadzonej w LODR Kalsk w dniu 11.12.2009 r. /organizacja, obsługa i nadzór nad przebiegiem konferencji/.

Liczba uczestników konferencji 100 osób.

Rozliczenie umowy opiewało na kwotę 9.979,00 zł.

- **Na zlecenie Funduszu Promocji Mleczarstwa** w ramach umowy FPM/A/79/2009 r. na realizację pokazów zwierząt na Tragach Rolniczych w Lubniewicach i Kalsku.

Wystawa zwierząt odbyła się w dniach 30-31.05.09 r. w Gliźnie i 07.06.2009 r. w Kalsku.

Rozliczenie umowy opiewało na kwotę 14.905,56 zł zł.